

VEJLEDNING

TIL ANSØGNING OM

Tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders
produktionsprocesser

marts 2016

Indledning

Ansøgningsmaterialet til **Tilskud til fremme af vedvarende energi m.v. i virksomheders produktionsprocesser** består af: Denne vejledning, en vejledning til energisyn og fire ansøgningskabeloner.

Vejledningen beskriver tilskudsmulighederne, kravene til ansøgeren og projektet samt de praktiske forhold, man som ansøger skal tage højde for.

Ansøgningskabelonerne består af:

1. Et ansøgningskema (Word dokument), som skal udfyldes med oplysninger om ansøgers virksomhed og det projekt, der søges om tilskud til
2. Et ansøgningsregneark (Excel dokument), som skal udfyldes med henholdsvis de energimæssige og de økonomiske oplysninger om projektet
3. En samtykkeerklæring (benyttes alene i tilfælde, hvor ansøger kun driver eller bruger anlæggene og indretningerne, men ikke ejer anlægget, her skal ejer give samtykke til gennemførelse af projektet)
4. En fuldmagtserklæring for grupper (benyttes alene når en gruppe af virksomheder ansøger om tilskud til et fælles projekt).

Ansøgningsmaterialet kan downloades fra Energistyrelsens hjemmeside www.ens.dk/VE-proces.

Energistyrelsen opdaterer løbende ansøgningsmaterialet. Vær derfor opmærksom på, at anvende den seneste version af vejledning og det øvrige ansøgningsmateriale, inden skabelonerne udfyldes.

Indholdet i vejledningen

Vejledningen er delt op i følgende kapitler:

- A. Hvem kan ansøge og til hvad?
- B. Hvordan ansøges
- C. Tilsagn eller afslag på ansøgning om tilskud
- D. Vejledning til udfyldelse af ansøgningskemaet, ansøgningsregnearket (Excel dokument) og de to øvrige ansøgningskabeloner
- E. Dokumentationskrav
- F. Under og efter projektperioden

Energistyrelsen anbefaler, at hele vejledningen læses igennem, inden der ansøges om tilskud. Vejledningen kan bl.a. give svar på, om det påtænkte projekt og virksomheden opfylder betingelserne for at få tilskud.

Kapitel A og B giver en generel beskrivelse af, hvem der kan ansøge og hvordan man ansøger samt generelle krav til projekterne m.m. Kapitel C opridses kort, hvad en tilsagnsskrivelse indeholder og klageadgang over en afgørelse truffet af Energistyrelsen. Kapitel D er en vejledning i hvordan ansøgningskabelonerne udfyldes punkt for punkt. Kapitel E indeholder en liste over dokumentationskrav, der skal medsendes ansøgningen. Kapitel F indeholder en generel beskrivelse

af forskellige forhold, som ansøger skal være opmærksom på, når projektet er startet. Det vil sige, når der er givet skriftligt tilsagn om tilskud fra Energistyrelsen, herunder hvordan tilskud udbetales.

Få mere at vide om tilskudsordningen

På Energistyrelsens hjemmeside www.ens.dk/ve-proces findes alle oplysninger om tilskudsordningen, herunder de seneste ændringer, overblik over samtlige tilskudsmuligheder samt de præcise regler for opnåelse af tilskud, som findes i Lov nr. 607 af 12. juni 2013 om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser med senere ændringer og tilhørende bekendtgørelser, bekendtgørelse nr. 1395 af 2. december 2015 om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser og bekendtgørelse nr. 1371 af 9. december 2013 om revision af projektrengskaber for tilskud i henhold til bekendtgørelse om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser.

Har du flere spørgsmål er du altid velkommen til at ringe til Energistyrelsen på telefon 33 92 67 00 eller sende en e-post til ve-proces@ens.dk.

Indhold

A. Hvem kan ansøge og til hvad?	6
A.1 Hvilke virksomheder er omfattet?.....	6
A.2 Hvad er et projekt?	6
A.4 Energiselskabernes energispareforpligtelser	9
A.5 Støtteberettigede omkostninger.....	9
A.6 Tilskuddets størrelse.....	10
A.7 Ordningens rammer - energieffektivitet.....	11
A.8 Projektets rentabilitet	11
A.9 Tilskud over 15 mio. EUR og alle projekter i fiskeri- og akvakultursektoren.....	12
A.10 Særligt om tilskud til biogas og elproducerende anlæg	12
B. Hvordan ansøges	12
B.1 Standardansøgning eller individuel ansøgning?.....	13
C. Tilsagn eller afslag på ansøgning om tilskud	13
C.1 Procedure for behandling af ansøgninger.....	14
C.2 Tilsagn eller afslag	14
C.3 Klage	14
D. Ansøgningskemaet og ansøgningsregnearket.....	15
Ansøgningskemaet	15
D.0 Forsiden.....	15
D.1 Oplysninger om ansøger	15
D.2 Projektitel og ansøgt beløb.....	16
D.3 Projektperiode	16
D.4 Oplysninger om projektets udførelsessted	17
D.5 Projektbeskrivelse	17
D.6 Supplerende projektoplysninger.....	18
D.7 Energi og klimaeffekt.....	19
D.8 Omkostninger	19
D.9 Informationskanaler	19
D.10 Underskrift	19
Ansøgningsregnearket.....	19
D.11 Udfyldelse af ansøgningsregneark (Excel dokument)	19
D.11.1 Fanen Virksomhedsoplysninger.....	20
D.11.2 Standardansøgning	21
D.11.2.1 Fanen Indtastning Standard - Energioplysninger.....	21

D.11.2.2 Fanen Indtastning Standard - Anlægsomkostninger	24
D.11.2.3 Fanen Indtastning Standard - Energieffektiviseringer	25
D.11.3 Individuel ansøgning	25
D.11.3.1 Fanen Energi - Inddata	26
D.11.3.2 Omkostninger, energieffektivisering og referenceanlæg (ved nyanlæg og kapacitetsudvidelser).....	28
D.11.3.3 Fanen Anlægsomkostninger	29
D.11.3.4 Fanen Driftsomkostninger.....	30
D.11.3.5. Fanen Energieffektiviseringer	31
D.11.3.6 Fanen Referenceanlæg	32
E. Dokumentationskrav	33
F. Under og efter projektperioden.....	36
F.1 Oplysningspligt.....	36
F.2 Ratevis udbetaling.....	36
F.3 Ændring af projektet	37
F.4 Udbetaling af tilskud.....	37
F.5 Revisionsinstruks	39
F.6 Kontrol	39
F.7 Tilsyn	39
F.8 Bortfald af tilskud	39
F.9 Straf.....	40
F.10 Lov- og retsgrundlag.....	41
BILAG 1: Energieffektivitet	42
I. Kortlægning af energiforbruget.	42
II: Analyse af nuværende og fremtidig energi(brændsels)udnyttelse.	42
III. Vurdering af rentable energibesparelser i virksomhedens processer.....	43
IV. Energibevidst projektering af det vedvarende energianlæg.....	43
BILAG 2: EU definition af virksomheders størrelse	46
BILAG 3: Prissætning af brændselspriser for individuelle ansøgninger	47

A. Hvem kan ansøge og til hvad?

Energistyrelsen kan give tilskud til fremme af energieffektiv anvendelse af vedvarende energikilder og fjernvarme til procesformål i virksomheder, hvis produktionssted er beliggende i Danmark.

Virksomheder kan modtage tilskud til projekter, der erstatter fossile brændsler med vedvarende energikilder eller fjernvarme samt energieffektiviseringer i tilknytning til disse projekter.

Virksomheder som allerede anvender fjernvarme til procesformål, kan ikke få tilskud til projekter, der erstatter fossile brændsler med vedvarende energikilder.

A.1 Hvilke virksomheder er omfattet?

Tilskud kan ydes til privat eller offentligt ejede virksomheder eller grupper af virksomheder, der anvender fossile brændsler til procesformål, og hvis produktionssted er geografisk beliggende i Danmark. Ved ansøgning fra grupper af virksomheder ydes tilskuddet til den virksomhed, der afholder udgifterne til det tilskudsberettigede projekt, og som enten ejer, driver eller bruger de omfattede anlæg og indretninger.

For at kunne modtage støtte skal virksomhedens procesanlæg være omfattet af afgiftslovgivningens regler om let eller tung proces.

Der kan ikke ydes tilskud til projekter:

- 1) som virksomheden er forpligtet til at gennemføre efter anden lovgivning
- 2) som af andre årsager efter Energistyrelsens vurdering kunne blive gennemført alligevel.

Ansøger er modtager af tilskuddet og ansvarlig for, at betingelser og frister i tilsagnet bliver overholdt.

Der kan ikke ansøges om flere uafhængige projekter i samme ansøgningsskema.

I hele ansøgnings- og projektperioden og efter projektets afslutning kan Energistyrelsen anmode ansøger om yderligere oplysninger, enten for at underbygge ansøgningen eller kontrollere at tilskuddet anvendes korrekt.

A.2 Hvad er et projekt?

Et projekt består af en konvertering og eventuelt energieffektivisering i forbindelse hermed. Der kan gives tilskud til energieffektive projekter, hvor virksomheder konverterer deres eksisterende energianlæg baseret på fossilt brændsel til et anlæg som udnytter vedvarende energikilder eller fjernvarme. Der kan både være tale om ombygning af det nuværende energianlæg eller investering i et energianlæg eller fjernvarmeunit i forbindelse med nyetablering af virksomhed og/eller kapacitetsudvidelse.

Ved et energianlæg forstås et samlet anlæg bestående af både et energiproduktionsanlæg, som fx et kedelanlæg og et energifremføringssystem (typisk et damp- eller varmfordelingssystem) eller fx et el-producerende anlæg.

Eksempler på ombygning:

- En virksomhed omlægger fra egen kulkedel til et kedelanlæg baseret på træflis, projektet kan fx omfatte projektering, miljøundersøgelse, flishåndteringsanlæg, ombygning af kedel m.m.
- En virksomhed omlægger fra olie til fjernvarme, projektet kan fx omfatte installation af ny fjernvarmeunit, tilslutning til fjernvarmenet og evt. tilpasning af varmfordelingssystem.

Denne type projekter vil her i vejledningen samt i ansøgningskemaet og ansøgningsregnearket herefter blive omtalt som **ombygning**.

Eksempel på kapacitetsudvidelse:

- En virksomhed udvider sin industriproduktionskapacitet og udvider og omlægger samtidig sit energianlæg fra olie til træpiller. Projektet kan fx omfatte projektering, miljøundersøgelse, træpillesilo, ny kedel, udvidelse af energifremføringssystem m.m.
- En virksomhed udvider sin industriproduktionskapacitet og udvider- og omlægger samtidig sit energianlæg fra olie til fjernvarme. Projektet kan fx omfatte installation af fjernvarmeunit, tilslutning til fjernvarmenet og udvidelse af varmfordelingssystem

Denne type projekter vil her i vejledningen samt i ansøgningskemaet og ansøgningsregnearket herefter blive omtalt som **kapacitetsudvidelse**.

I disse tilfælde gives der tilskud til den merinvestering virksomheden har ved at etablere et anlæg baseret på vedvarende energi eller fjernvarme frem for at udvide det eksisterende energianlæg baseret på fossilt brændsel.

Eksempler på nyt anlæg;

- En virksomhed etablerer en ny produktionsenhed med et helt nyt energianlæg med jordvarme. Projektet kan fx omfatte projektering, miljøundersøgelse, varmepumpe, etablering af energifremføringssystem m.m.
- Der etableres en ny virksomhed, som kan udnytte fjernvarme til proces. Derfor vælges et fjernvarmeanlæg fra start fremfor et oliefyret energianlæg.

Denne type projekter vil her i vejledningen samt i ansøgningskemaet og ansøgningsregnearket herefter blive omtalt som **nyt anlæg**.

I disse tilfælde gives der tilskud til den merinvestering virksomheden har ved at etablere et anlæg baseret på vedvarende energi eller fjernvarme frem for at installere et anlæg baseret på fossilt brændsel.

Ved vedvarende energikilder forstås:

- Biomasse fx. Halm, træflis, træpiller m.m.
- Sol fx solceller og solvarme (herunder udeluft)
- Vind
- Biogas
- Geotermisk varme fx jordvarme

Ved biomasse forstås den bionedbrydelige del af produkter, affald og rester fra landbrug (omfattende både vegetabiliske og animalske stoffer), skovbrug og tilknyttede industrier, fiskeri og akvakultur, samt biogasser og den bionedbrydelige del af industri- og husholdningsaffald.

Ved geotermisk varme forstås energi produceret via varmepumpe, der udnytter en overfladenær varme under jorden.

Overfladenær varme under jorden er energi fra borerer til mindre end 250 meter under terræn, fx. overfladenær jordvarme produceret via en varmepumpe (jordvarmeanlæg). Varmepumper skal være drevet af vedvarende energi eller el.

Visse anlæg anvender kun delvist vedvarende energi, fx ved tilsatsfyring. Da der kun gives tilskud til konvertering til vedvarende energi, skal den forholdsmæssige andel af vedvarende energi i sådanne tilfælde opgøres. Er der fx tale om en konvertering, der giver 15 pct. tilsatsfyring med biomasse, ydes der kun tilskud til denne del af projektet.

Producerer anlægget elektricitet eller gas baseret på vedvarende energi (solceller, vindmølle, biogas, kraftvarme baseret på biomasse), fraskriver man sig mulighed for at opnå pristillæg for miljøvenlig el-produktion, jf. lov om fremme af vedvarende energi, hvis man opnår tilskud gennem VE til procesordningen. Dette gælder i hele anlæggets levetid.

Visse anlæg leverer både energi til virksomhedens processer og til andre anvendelser, f.eks. rumvarme og varmt brugsvand. Da der kun ydes tilskud til virksomhedens procesenergiforbrug, skal den forholdsmæssige (tilskudsberettigede) andel af procesenergien i sådanne tilfælde opgøres.

A.3 Energieffektivitet

For alle projekter gælder, at de skal være så energieffektive som muligt. Dette for at sikre, at de kommende vedvarende energianlæg ikke overdimensioneres eller anvender flere brændsler end nødvendigt. Energieffektiviteten sikres dels ved at reducere energibehovet så meget som muligt, bl.a. gennem procesoptimering dels ved, at det ansøgte energianlæg projekteres så energibevidst som muligt.

Der ydes også tilskud til de energieffektiviseringer, der gennemføres i tilknytning til hhv. ombygning, kapacitetsudvidelse og nyt anlæg. Omkostninger til energieffektiviseringen skal opgøres for sig, da støttesatserne er forskellige.

For at sikre at projektet er energieffektivt, skal flere forhold være analyseret og dokumenteret. Analyser og vurderinger kan med fordel være gennemført så fyldestgørende, at en kvalificeret ekspert fx registreret energisynskonsulent eller tilsvarende kan godkende de gennemførte analyser og konklusioner. De konkrete analyser og vurderinger vil afhænge af typen og størrelsen af det vedvarende energianlæg, men bør som minimum indeholde følgende:

1. Kortlægning af energiforbruget.
2. Analyse af nuværende og fremtidig energi(brændsels)udnyttelse.
3. Vurdering af rentable energibesparelser i virksomhedens processer, som har indflydelse på energi(brændsels)forbruget i det kommende anlæg.
4. Energibevidst projektering af det vedvarende energianlæg.

En uddybende gennemgang af punkterne 1. til 4. findes i bilag 1 (Energieffektivitet) til denne vejledning. Ligeledes fremgår det af ansøgningskemaet og ansøgningsregnearket hvilke konkrete oplysninger om energiforbrug og energieffektivitet, der som minimum skal oplyses i forbindelse med ansøgning om tilskud.

Energistyrelsen kan som betingelse for tilskud stille krav om, at virksomheden skal belyse de energimæssige virkninger af projektets gennemførelse. Fx ved at der gennemføres et fuldstændigt eller delvist energisyn af en kvalificeret ekspert fx en registreret energisynskonsulent i virksomheden efter Energistyrelsens retningslinjer. Energistyrelsens vejledning til energisyn kan findes blandt det øvrige ansøgningsmateriale på Energistyrelsens hjemmeside www.ens.dk/ve-proces.

Virksomheder, der har implementeret et certificeret energiledelsessystem i henhold til ISO 50001 eller ISO 14001 vil ofte allerede have dokumentation for disse forhold.

A.4 Energiselskabernes energispareforpligtelser

Der kan ikke samtidig opnås tilskud til energieffektiviseringer gennem energiselskabernes energispareforpligtelser og VE-proces ordningen. Energiselskaberne må udelukkende give tilskud til projekter, der ikke opnår tilskud gennem VE-proces ordningen. For de projekter, der opnår tilskud gennem VE-proces ordningen, kan ansøger modtage rådgivning fra energiselskabet, hvis energiselskabet enten:

- Medvirker til gennemførelse af energigennemgang/energisyn forud for realisering af tiltagene, og/eller;
- Medvirker til udarbejdelse af ansøgning om tilskud til gennemførelse af VE initiativer.

Energiselskabernes medvirken kan enten være i form af rådgivning eller i form af finansiering af selve ansøgningen og/eller gennemførelse af energigennemgangen/energisynet, så længe der ikke er tale om et direkte tilskud til de opnåede besparelser. Energiselskaberne skal sikre, at der er indgået aftale med virksomhederne om rettighed til indberetning af energibesparelsen forud for påbegyndelse af realisering.

A.5 Støtteberettigede omkostninger

Der gives tilskud til de omkostninger, der er **nødvendige og direkte relateret** til:

- At ombygge eller udskifte eksisterende energianlæg baseret på fossilt brændsel og til installation af et nyt energianlæg baseret på vedvarende energi eller fjernvarme
- At installere et nyt energianlæg til en ny procesvirksomhed eller kapacitetsudvidelser af eksisterende produktion i en procesvirksomhed
- Den del af projektet som enten vedrører konkrete energieffektiviseringer herunder levering af overskudsvarme til kollektive varmforsyningsanlæg, der sker i tilknytning til ovennævnte ombygning eller udskiftning.

I forbindelse med installering af et *nyt anlæg* eller en *kapacitetsudvidelse* gives der kun tilskud til de omkostninger, der er merudgift i forhold til et referenceanlæg. Merudgiften beregnes ved at fratække investeringen i et referenceanlæg. Ved referenceanlæg forstås et energianlæg, som har samme ydelse, som det anlæg projektet omfatter og er opført efter dagens standard. Hvis en virksomhed bygger en helt ny fabrik, kan der således gives tilskud til den merudgift, der er forbundet ved at etablere et energianlæg til fx træflis frem for et anlæg med fx en oliekedel.

De støtteberettigede omkostninger omfatter:

- Ekstern rådgivning, projektudvikling, feasibility studie, herunder udarbejdelse af ansøgningsmateriale og projektering
- Energisyn for små og mellemstore virksomheder
- Miljøundersøgelser (VVM)
- Anskaffelse af nødvendige anlæg, komponenter og lignende
- Entreprenørydelser og installation
- Tilslutning til biogas- eller fjernvarmenet (bl.a. tilslutningsafgift og investeringsbidrag)
- Nødvendige følgearbejder
- Krævet revision af regnskab.

De støtteberettigede omkostninger omfatter ikke:

- Finansiering
- Arbejde som udføres af indehavere eller ansatte i den virksomhed, der modtager tilskuddet, med mindre særlige forhold taler herfor
- Energisyn af store virksomheder

Som udgangspunkt skal de indkøbte, installerede anlæg og komponenter være nye. Dog vil det bero på en konkret vurdering fra Energistyrelsen, om der kan gives tilskud til indkøb af en brugt komponent. Ligeledes gives der kun tilskud til stationære komponenter og anlæg. Det betyder, at der ikke gives tilskud til f.eks. traktorer, trucks eller andre mobile anlæg, selvom disse f.eks. anvendes til håndtering af træflis eller andre dele af det nye energianlæg.

Hvis et projekt omfatter et energianlæg, som både leverer energi til virksomhedens processer og energi til andre formål i virksomheden, fx rumvarme og varmt brugsvand, er udgifterne til den del af projektet, som ikke omhandler proces ikke støtteberettiget. Hvis omkostningerne til proces henholdsvis ikke-proces ikke kan adskilles og dermed opgøres direkte, skal de opgøres forholdsmæssigt.

Tilskuddet er skattepligtigt i udbetalingsåret.

Under kapitel D i denne vejledning, der omhandler udfyldelse af ansøgningsregnearket beskrives de støtteberettigede omkostninger nærmere.

A.6 Tilskuddets størrelse

Tilskuddets maksimale størrelse fastlægges dels efter EU's regler om statsstøtte efter gruppefritagelsesforordningen, dels efter ordningens rammer og projekternes rentabilitet.

EU's tilskudsprocenter

Tilskudsordningen administreres i overensstemmelse med Kommissionens forordning (EU) Nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (Generel gruppefritagelsesforordning).

Jf. EU's regler for statsstøtte i gruppefritagelsesforordningen skelnes der i fastsættelse af tilskudsprocent mellem tilskud til konverteringen og til energieffektiviseringer. Tilskudsprocenten afhænger desuden af virksomhedens størrelse.

Tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser med angivelse af maksimale støtteprocenter	Små virksomheder	Mellemstore virksomheder	Store virksomheder
Konvertering til vedvarende energi eller fjernvarme	Max 65 %	Max 55 %	Max 45 %
Energieffektiviseringer i direkte tilknytning til en konvertering	Max 50 %	Max 40 %	Max 30 %

Med hensyn til opgørelsen af virksomhedens størrelse se bilag 2

A.7 Ordningens rammer - energieffektivitet

Det er en forudsætning for at få tilskud, at de miljø- og energimæssige forbedringer står i rimeligt forhold til investeringsprojektets omkostninger. Derfor kan tilskuddet reduceres efter projektets energieffektivitet og rentabilitet.

For at sikre en høj energieffektivitet kan tilskuddet ikke overstige 23 kr. pr. GJ fossilt brændsel, der konverteres set over en 10 årig driftsperiode. Overstiger projektet grænsen på 23 kr. pr. GJ over 10 år, vil tilskuddet blive sat ned til denne grænse.

Oplysninger om projektets energi- og klimaeffekt indgår i ansøgningsregnearket.

A.8 Projektets rentabilitet

Tilsvarende er det et krav, at den simple tilbagebetalingstid mindst skal være 2 år inkl. tilskud. Projekter med kortere tilbagebetalingstid anser Energistyrelsen for så rentable, at de vurderes at kunne blive gennemført uden tilskud. Er tilbagebetalingstiden inkl. tilskud under 2 år, bliver tilskuddet reduceret, så projektet inkl. tilskud netop har 2 års tilbagebetalingstid.

De nødvendige data for beregning af tilskud skal indsættes i ansøgningsregnearket.

Eksempel på beregning af tilskud kun konvertering

Et ansøgt projekt fra en stor virksomhed har et budget på 2.222.222 kr.
Projektet kan derfor maksimalt opnå et tilskud på 45 % svarende til 1.000.000 kr.

Projektet vil fortrænge 4.000 GJ fossil energi om året.
Det maksimale tilskud giver følgende:

$$\frac{1.000.000\text{kr}}{10\text{år} * 4.000\text{GJ}/\text{år}} = 25\text{kr}/\text{GJ}$$

Ordningen kan maksimalt give tilskud svarende til 23 kr./GJ.

Tilskuddet i dette eksempel kan derfor beregnes til:

$$23\text{kr}/\text{GJ} * 10\text{år} * 4.000\text{GJ}/\text{år} = 920.000 \text{ kr.}$$

A.9 Tilskud over 15 mio. EUR og alle projekter i fiskeri- og akvakultursektoren

Projekter, hvor tilskuddet overstiger ca. 110 mio. kr. (15 mio. euro) pr. virksomhed pr. projekt, samt projekter i fiskeri- og akvakultursektoren, som er omfattet af Rådets forordning 104/2000, administreres i overensstemmelse med Kommissionens meddelelse om retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020 (miljørammebestemmelserne). For sådanne projekter skal tilsagn og tilskud anmeldes til og godkendes særskilt af Kommissionen, inden Energistyrelsen kan meddele tilsagn om tilskud. Der gælder andre regler for sådanne projekter blandt andet for så vidt angår beregning af støtteberettigede omkostninger og dokumentationskrav. I disse tilfælde kontaktes Energistyrelsen.

A.10 Særligt om tilskud til biogas og elproducerende anlæg

Når en ansøger modtager investeringstilskud fraskriver ansøgeren sig samtidig muligheden for at modtage driftstilskud (pristillæg for miljøvenlig el-produktion eller pristillæg til biogas) til projektet. Det vedrører pristillæg jf. lov om fremme af vedvarende energi efter §§ 35a, 35b, 36, 37, 37a, 38-42, 43a-43e og 44-48.

B. Hvordan ansøges

Ansøgningsskemaet samt ansøgningsregnearket til *Tilskud til vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser* udfyldes med alle oplysninger.

I tilfælde hvor en gruppe af virksomheder er gået sammen om at søge skal fuldmagtskemaet også udfyldes.

I tilfælde hvor ansøger kun driver eller bruger anlæggene og indretningerne, men ikke ejer anlæggene, skal ejer give samtykke til gennemførelse af projektet ved at udfylde samtykkeerklæringsskemaet.

Alle fire skabeloner kan downloades fra Energistyrelsens hjemmeside www.ens.dk/ve-proces og udfyldes elektronisk.

Ansøgningsskemaet skal underskrives af den, der tegner virksomheden, der derved bekræfter:

- At oplysningerne i ansøgningsskemaet er rigtige.
- At alle betingelser for opnåelse af tilskud, der er beskrevet i denne vejledning er opfyldt.
- At virksomheden på ansøgningstidspunktet ikke har et udestående krav om tilbagebetaling af støtte, som EU-Kommissionen tidligere har erklæret ulovlig og uforenelig med statsstøttereglerne.
- At virksomheden ikke vil ansøge eller har ansøgt om driftstilskud (pristillæg for miljøvenlig el-produktion og pristillæg for biogas) til det i pågældende projekt.

Hele ansøgningen (ansøgningsskema, ansøgningsregnearket, projektbeskrivelse med nødvendig dokumentation og evt. fuldmagtskema og/eller samtykkeerklæring) sendes som elektronisk post til Energistyrelsen til postkassen ve-proces@ens.dk.

Der kan **ikke** opnås tilsagn, hvis der er indgået aftaler om arbejder eller leverancer eller er påbegyndt arbejder eller gennemført indkøb m.v., inden ansøgeren har modtaget et skriftligt tilsagn

om tilskud til projektet fra Energistyrelsen. Dette gælder dog ikke arbejder udført i forbindelse med udformning og dokumentation af ansøgningen, herunder forundersøgelser inkl. miljøundersøgelser.

B.1 Standardansøgning eller individuel ansøgning?

Før man påbegynder ansøgningsproceduren, skal man beslutte hvilken type ansøgning, der skal søges via. Man kan vælge at søge via en standardansøgning, hvis dette er muligt for det aktuelle projekt (se betingelserne nedenfor) eller en individuel ansøgning.

Standardansøgningen kan, som udgangspunkt, kun anvendes for projekter, som vedrører en *ombygning* af et eksisterende fossilt fyr og hvor det ansøgte beløb er under 500.000 kr.. Herunder eventuelt inklusiv energieffektiviseringer i forbindelse med konverteringen. Se evt. afsnit A.2 for beskrivelse af de forskellige projektyper.

Standardansøgningen kan anvendes til ansøgninger, der vedrører konvertering fra følgende fossile brændsler: Fyringsolie, naturgas, fuelolie, el og LPG (kun til korntørring).

Standardansøgning kan anvendes til ansøgninger, der vedrører konvertering til følgende former for vedvarende energi: Flis, halm, træpiller samt til eldrevne varmepumper.

Standardansøgningen kan **ikke** anvendes til ansøgninger, der vedrører konvertering fra fossile brændsler: Kul, koks, petroleums koks eller andet fossilt, som ikke er nævnt ovenfor.

Standardansøgningen kan **ikke** anvendes til ansøgninger, der vedrører konvertering til biogas, vind, sol, fjernvarme eller andre vedvarende energikilder, som ikke er nævnt ovenfor.

Standardansøgningen kan **ikke** anvendes til ansøgninger, der vedrører en allerede eksisterende vedvarende energikilde.

En standardansøgning kræver, som udgangspunkt, mindre dokumentation idet ansøgningens forudsætninger i høj grad baseres på faste priser og normtal fastsat af Energistyrelsen.

Hvis der ansøges via en standardansøgning, er det de af Energistyrelsen fastsatte standardforudsætninger, som ligger til grund for ansøgningen. Det betyder, at det fx ikke er muligt at anvende en anden brændselspris selvom den kan dokumenteres.

Dokumentationskravene for de to ansøgningstyper samt forskellen herpå, kan ses i afsnit E.

C. Tilsagn eller afslag på ansøgning om tilskud

Efter modtagelse af ansøgningen gennemgår og vurderer Energistyrelsen oplysningerne i ansøgningen. På baggrund heraf samt evt. efter yderligere oplysninger er indhentet fra ansøger, afgør Energistyrelsen om projektet er støtteberettiget, samt tilskuddets maksimale størrelse.

C.1 Procedure for behandling af ansøgninger

Energistyrelsens behandling af indsendte ansøgning påbegyndes løbende i den rækkefølge, de modtages, og kun så længe der er midler i puljen. Når Energistyrelsen har givet tilsagn om tilskud for alle midler i puljen, sætter Energistyrelsen behandling af hidtil modtagne ansøgninger i bero.

Behandling af modtagne ansøgninger, der er stillet i bero, genoptages og færdigbehandles af Energistyrelsen, såfremt der igen er tilskudsmidler i puljen. Når Energistyrelsen genoptager behandlingen af ansøgninger behandles de i den rækkefølge, de er modtaget.

Når alle tilsagn er udnyttet og tilskudsmidlerne opbrugt, meddeler styrelsen afslag på resterende ansøgninger.

I forbindelse med vurderingen af ansøgningen og før tilsagnet om tilskud udfærdiges, vurderer Energistyrelsen hvilke omkostninger, der er tilskudsberettigede, i den forbindelse kan Energistyrelsen nedsætte det ansøgte tilskudsgrundlag, fx hvis:

- De oplyste omkostninger vurderes at være sat for højt
- Der er medtaget følgearbejder af urimeligt stort omfang
- De oplyste omkostninger skønnes at omfatte arbejder uden betydning for projektet
- Der ikke er modregnet opnåede eller forventede tilbagekrediteringer, rabatter eller lignede
- Der er medtaget omkostninger, hvortil der ikke kan ydes tilskud.

C.2 Tilsagn eller afslag

Når ansøger har modtaget Energistyrelsens tilsagn om tilskud til projektet, kan arbejdet igangsættes. Sammen med tilsagnsbrevet vedlægges Energistyrelsen:

- Skema til brug af accept af tilsagn, herunder om der ønskes ratevis udbetaling
- Skema til brug ved ansøgning om udbetaling af tilskud
- Standardvilkår for tilsagnet
- Ansøgererklæring.
-
- Evt. oplysning om, at Energistyrelsen kræver revision af regnskab, hvis tilskuddet er 500.000 kr. eller derover.

Afslag på en ansøgning gives fx:

- Hvis kravet om, at virksomhedens procesanlæg er omfattet af afgiftslovgivningens regler om let eller tung proces, ikke er opfyldt
- Hvis projektet ikke kan dokumentere en høj energieffektivitet
- Hvis en virksomhed allerede anvender fjernvarme til procesformål og ansøger om konvertering fra fossile brændsler til vedvarende energikilder.

Derudover kan Energistyrelsen meddele afslag på en ansøgning, hvis ansøger ikke efter Energistyrelsens anmodning har indsendt en fyldestgørende ansøgning eller nødvendige oplysninger om projektet inden en fastsat frist.

C.3 Klage

Energistyrelsens afgørelser kan påklages til Energiklagenævnet inden 4 uger efter datoen for meddelelse om afgørelse. Energistyrelsens afgørelser kan ikke indbringes for anden administrativ

myndighed. Energistyrelsens og Energiklagenævnets afgørelser kan ikke indbringes for domstolene, før den endelige administrative afgørelse foreligger.

Søgsmål til prøvelse af afgørelser truffet af Energiklagenævnet jf. § 15 i lov nr. 607 af 12. juni 2013 om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser med efterfølgende ændringer, skal være anlagt inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Er afgørelsen offentligt bekendtgjort, regnes fristen dog altid fra bekendtgørelsens tidspunkt.

D. Ansøgningskemaet og ansøgningsregnearket

I dette kapitel findes vejledning til udfyldelse af ansøgningskemaet (Word dokument) og ansøgningsregneark (Excel dokument). Ansøger skal udfylde både ansøgningskemaet og ansøgningsregnearket.

Ansøgningsregnearket giver en indikation af tilskuddets størrelse. Den eventuelle endelige tilskudsstørrelse vil fremgå af Energistyrelsens meddelelse om tilsagn om tilskud.

Nummereringen af afsnittene i kapitel D følger nummereringen i ansøgningskemaet. I afsnit D.11 gennemgås hvordan ansøgningsregnearket skal udfyldes.

Ansøgningskemaet

D.0 Forsiden

Her anføres virksomhedens navn samt projektets titel. Et eksempel på titlen kunne være ”Konvertering fra kulfyret kedelanlæg til træflis på Hansens procesvirksomhed”

D.1 Oplysninger om ansøger

Navn og adresse på ansøger (bemærk det er virksomheden, der er ansøger) skal så vidt muligt anføres med samme betegnelse, som er anvendt ved registrering efter momsloven, derudover skal virksomhedens e-postadresse oplyses. Al korrespondance fra Energistyrelsen vil blive sendt elektronisk til ansøger. Der kan kun være én tilskudsmodtager i hvert projekt.

Angiv Navn, telefonnummer og mailadresse på den kontaktperson i virksomheden, der er ansvarlig for projektets daglige drift. Kontaktpersonen står også for den løbende kontakt med Energistyrelsen under ansøgningsforløbet, projektførelsen og ved projektets afslutning.

Hvis der er en konsulent tilknyttet projektet, som f.eks. har udarbejdet ansøgningen og det er denne person, som virksomheden ønsker, står for den løbende kontakt under ansøgningsforløbet m.m. anføres navn og kontakt oplysninger under konsulent. Energistyrelsen vil sende kopi af korrespondance til konsulenten.

Branchekode, branchenavn, CVR og p-nummer:

Branchekoden skal indeholde 6 cifre og fremgår af virksomhedens registreringsbevis fra Skat. Der gøres opmærksom på, at branchekode for projektets udførelsessted kan afvige fra ansøgers branchekode.

P-nummer (produktionsenhedsnummer) tildeles for hver fysisk beliggenhed, hvor virksomheden driver virksomhed fra. P-nummeret er et 10-cifret entydigt nummer. Da virksomheden tildeles et P-nummer for hver fysisk beliggenhed, hvorfra der drives virksomhed, kan der således være tilknyttet flere P-numre til samme CVR-nummer. En produktionsenhed er en adresse, der ejes af en virksomhed; en adresse hvor virksomheden udfører aktiviteter.

Såfremt der ansøges på vegne af en gruppe af virksomheder, skal medansøgere anføres i bilag 1 til ansøgningsskemaet. Medansøgere skal tillige give fuldmagt til ansøger, så ansøger kan søge på vegne af hele gruppen af virksomheder. Fuldmagtserklæringen findes på Energistyrelsens hjemmeside (www.ens.dk/ve-proces).

Ved beregning af om virksomheden er lille, mellemstor eller stor, skal bilag 2 til vejledningen anvendes (Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen på mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder).

I ansøgningsskemaet skal det angives, om ansøger er momsregistreret og om ansøgers forbrug af afgiftspligtig procesenergi er tilbagebetalingsberettiget efter afgiftslovgivningen. For at kunne modtage støtte skal virksomhedens procesanlæg være omfattet af afgiftslovgivningens regler om let og tung proces. Reglerne vedrører afgiftspligtig varme, brændsler og elektricitet til procesformål, der er tilbagebetalingsberettigede efter § 11 i lov om afgift af mineralolieprodukter m.v., § 10 i lov om afgift af naturgas og bygas, § 8 i lov om afgift af stenkul, brunkul og koks m.v. eller § 11 i lov om afgift af elektricitet.

Tilskud ydes kun til den, der ejer, driver eller bruger de i projektet angivne anlæg og indretninger. Hvis ansøger kun driver eller bruger anlæggene og indretningerne, men ikke ejer anlægget, skal ejer have givet samtykke til gennemførelse af projektet. Samtykkeerklæringen findes på Energistyrelsens hjemmeside (www.ens.dk/VE-proces).

Er ejeren og den, der driver eller bruger de omfattede anlæg ikke den samme, kan ejeren og den der driver eller bruger de omfattede anlæg og indretninger ikke samtidig opnå tilskud til samme projekt.

D.2 Projekttitel og ansøgt beløb

Her angives projekttitlen fra forsiden af ansøgningsskemaet og det ansøgte tilskudsbeløb.

D.3 Projektperiode

Her anføres den forventede projektperiode. Projektperioden er den periode, som projektet skal gennemføres inden for. Tilskudsmodtageren må begynde at afholde udgifter efter tilsagnsdato og projektet skal være afsluttet inden projektets slutdato, som oplyses i tilsagnet.

Alle projektets udgifter skal være afholdt og betalt inden for projektperioden. Alle regninger og fakturaer skal være dateret inden for projektperioden, dog undtaget afholdte udgifter i forbindelse

med udarbejdelse af projektansøgning (ekstern rådgivning, projektudvikling, udarbejdelse af ansøgningsmateriale) og evt. miljøundersøgelser.

Der må ikke være indgået bindende aftale om eller påbegyndt nogen del af det ansøgte projekt, før Energistyrelsen har meddelt skriftligt tilsagn om tilskud. For udgifter til projektudvikling og miljøundersøgelser gælder, at disse må være afholdt og betalt inden skriftligt tilsagn om tilskud. Dog på den betingelse, at de afholdes for ansøgers egen risiko, idet der kun kan ydes tilskud til disse udgifter, såfremt der opnås skriftligt tilsagn om tilskud til projektet fra Energistyrelsen.

D.4 Oplysninger om projektets udførelsessted

Hvis projektet udføres eller installeres på en anden adresse end ansøgers, skal adressen på udførelsesstedet oplyses, samt det CVR-nummer, branchekode og P-nummer, der er gældende for denne adresse.

D.5 Projektbeskrivelse

Projektbeskrivelsen **skal** indeholde en teknisk beskrivelse af projektet. Projektbeskrivelsen **skal** dokumentere, at projektet er energieffektivt. Der er ikke krav om, at projektbeskrivelsen følger en særlig form, men Energistyrelsen anbefaler, at projektbeskrivelsen indeholder en beskrivelse af, hvordan energiforbruget evt. kan reduceres samt hvordan det nye anlæg projekteres energibevidst. Reduktionen af energiforbruget kan omfatte den produktionsproces, som det nye anlæg leverer energi til, se bilag 1.

De forskellige analyser og vurderinger bør så vidt muligt være gennemført så fyldestgørende, at en kvalificeret ekspert fx en registreret energisynskonsulent eller tilsvarende kan godkende de gennemførte analyser og konklusioner.

De forskellige analyser, vurderinger og dokumentation afhænger af typen af energianlæg der konverteres fra og til.

Som minimum bør projektbeskrivelsen for en standardansøgning indeholde følgende:

- **Detaljeret beskrivelse**, herunder beskrivelse af den proces der anvendes energi til, kortlægning af det nuværende energiforbrug og projektering af det ansøgte energianlæg
- **Detaljeret tidsplan**
- Beregning af forventede **energibesparelser** med angivelse af forudsætninger, herunder energibesparelser i virksomhedens processer samt el-besparelser for projekter med el-producerende vedvarende energianlæg
- **Specificeret budget**
- Evt. **principtegning** el. lignende.

Som minimum bør projektbeskrivelsen for en individuel indeholde følgende:

- **Detaljeret beskrivelse**, herunder beskrivelse af den proces der anvendes energi til, kortlægning af det nuværende og fremtidige energiforbrug, analyse af nuværende og fremtidige energi(brændsels)udnyttelse samt projektering af det ansøgte energianlæg
- **Detaljeret tidsplan**

- Beregning af forventede **energibesparelser** med angivelse af forudsætninger, herunder energibesparelser i virksomhedens processer samt el-besparelser for projekter med el-producerende vedvarende energianlæg
- **Specificeret budget**
- Øvrige **økonomiske og miljømæssige effekter**, herunder udspecificerede driftsudgifter og driftsbesparelser (vedligeholdelsesudgifter, brændselsomkostninger, skorstensfejer etc.)
- Evt. **principtegning** el. lignende.

De nødvendige data til dokumentation af, at projektet er energieffektivt samt oplysninger til beregning af tilskud m.m., fremgår af ansøgningens ansøgningsregneark (Excel dokument), som er en del af ansøgningen. Vejledning til udfyldelse af ansøgningsregnearket fremgår af denne vejledning afsnit D11.

For standardansøgninger stilles der ikke samme krav til dokumentation til f.eks. brændselspriser og driftsudgifter se afsnit E

Energistyrelsen kan som betingelse for tilskud stille vilkår om, at virksomheden skal belyse de energimæssige virkninger af projektets gennemførelse, fx at der gennemføres et fuldstændigt eller delvist energisyn af en kvalificeret ekspert fx en registreret energisynskonsulent i virksomheden efter Energistyrelsens retningslinjer.

Virksomheder, der har implementeret et certificeret energiledelsessystem i henhold til ISO 50001 eller ISO 14001, vil ofte allerede have dokumentation for disse forhold.

For yderligere oplysninger henvises der til Energistyrelsens vejledning for energisyn på Energistyrelsens hjemmeside (www.ens.dk/VE-proces).

Energisynet eller en tilsvarende redegørelse kan vedhæftes ansøgningen som bilag.

D.6 Supplerende projektoplysninger

Supplerende oplysninger er en række tekniske spørgsmål vedrørende projektet, herunder om projektet søges via en standardansøgning eller en individuel ansøgning, om projektet er pålagt af anden lovgivning, om der er søgt eller opnået støtte fra anden side, om virksomheden er miljøcertificeret m.v.

Hvis **projektet er pålagt virksomheden** efter anden lovgivning, og pålægget specificerer, hvilken type anlæg, der skal opføres, skal der svares ja. Det kan fx være miljølovgivningen, som pålægger virksomheden et konkret anlæg med en specifik teknologi.

Hvis projektet falder ind under definitionen på, hvornår en standardansøgning kan anvendes (se afsnit B.1) og hvis ansøger ønsker at bruge denne mulighed, skal der svares ja.

Vedrører projektet en **ombygning af et eksisterende anlæg**, skal der svares ja. Med ombygning af et eksisterende anlæg forstås, at eksempelvis kedlen i et anlæg udskiftes samtidig med, at fremføringsanlægget i vid udstrækning bibeholdes.

Vedrører projektet etablering af et **nyt energianlæg**, skal der svares ja. Det kan fx være ved etablering af en helt ny virksomhed, med et helt nyt tilhørende energianlæg – det vil sige både den energiproducerende del af anlægget og fremføringsanlægget.

Vedrører projektet en **kapacitetsudvidelse**, der umiddelbart har til formål at øge den industrielle produktion i virksomheden, skal der svares ja. Det kan fx være en udvidelse af den industrielle kapacitet, som etableres med eget energianlæg. Et andet eksempel er, investeringer i helt nye energianlæg i forbindelse med etablering af helt ny virksomhed.

Hvis der er **tidligere ansøgt om eller opnået støtte** til hele eller dele af projektet skal der svares ja, og tilskudsgiveren samt støttebeløbet skal angives.

Hvis projektets eventuelle **energibesparelser overdrages til konsulent eller energiselskab**, skal der forud for projektets påbegyndelse af realisering være indgået aftale med konsulenten/energiselskabet om rettigheden til indberetning af energibesparelsen. Denne aftale skal vedhæftes ansøgningen.

Er der **udarbejdet et energisyn** eller tilsvarende gennemgang ved en kvalificeret ekspert fx en registreret energikonsulent eller tilsvarende, skal der svares ja. Rapporten skal vedlægges ansøgningen.

Er virksomheden **certificeret efter ISO50001 eller ISO 14001**, skal der svares ja. Det seneste certifikat vedlægges ansøgningen.

D.7 Energi og klimaeffekt

Udfyldt regneark jf. vejledningen i afsnit D11.

D.8 Omkostninger

Udfyldt regneark jf. vejledningen i afsnit D11.

D.9 Informationskanaler

Energistyrelsen er interesseret i at få oplyst, hvorigennem virksomheden har fået oplysninger om ordningen. Oplysningerne skal bruges til at målrette information om ordning til procesvirksomheder. Sæt gerne flere krydser.

D.10 Underskrift

Ansøgningen skal dateres og underskrives af den, der tegner virksomheden.

Ansøgningsregnearket

D.11 Udfyldelse af ansøgningsregneark (Excel dokument)

Dette afsnit giver en vejledning i hvordan ansøgningsregnearket udfyldes korrekt for en individuel ansøgning og en standardansøgning. Der vil indledningsvist blive redegjort for opbygningen af regnearket, hvorefter der følger en gennemgang af regnearkets første fane *Virksomhedsoplysninger*, der er ens for de to ansøgningstyper, og som altid skal udfyldes.

Afslutningsvis giver afsnittet en vejledning i korrekt indtastning af data for henholdsvis en standardansøgning og en individuel ansøgning.

De data der skal indtastes i regnearket, anvendes til beregning af de relevante energimæssige og økonomiske effekter af projektet samt tilskudsstørrelse og vurdering af de indkomne ansøgninger i forhold til de overordnede mål med tilskudsordningen. Bemærk dog, at den eventuelle endelige maksimale tilskudsstørrelse vil fremgå af Energistyrelsens meddelelse om tilsagn om tilskud.

Ansøgningsregnearket er bygget op af følgende faner: Virksomhedsoplysninger, Indtastning Standard, Energi Inddata, Anlægsomkostninger, Driftsomkostninger, Referenceanlæg, Energieffektivisering, Se resultat, ENS-Input samt øvrige bagvedliggende data- og beregningsfaner til brug for Energistyrelsen og dokumentation.

Data- og beregningsfanerne er låste og ansøger kan ikke ændre i disse. Fanerne indeholder bl.a. omregningsfaktorer (fx CO₂ emission for brændsler), beregning af tilskuddets maksimale størrelse, standardværdier, som ligger til grund for beregningerne i en standardansøgning samt diverse mellemregninger.

Vejledning til udfyldning af de enkelte faner gennemgås i de følgende afsnit. Som ekstra hjælp vil der ved indtastning af data i regnearket løbende dukke kommentarer op – læs og følg disse, da de er med til at sikre en fyldestgørende ansøgning.

D.11.1 Fanen Virksomhedsoplysninger

I ansøgningsregnearkets første fane *Virksomhedsoplysninger* angives baggrundsoplysningerne for projektet. Indtil alle oplysninger i fanen er indtastet, vil der være et rødt kommentarfelt, hvor der står: ”Der mangler oplysninger i denne fane”

Udover oplysninger om virksomhedens navn, projektets navn og dato for ansøgningsregnearket skal der indtastes følgende oplysninger:

1. Søges der via en standardansøgning?

Her skal det angives hvorvidt ansøgningen er udformet som en standardansøgning eller ej. Når der klikkes på cellen viser der sig en pil (for rullemenu), når der klikkes på pilen vælges om der ansøges via en standardansøgning eller ej. Forudsætningerne for en standardansøgning fremgår af i afsnit B i denne vejledning eller nederst i fanen *Virksomhedsoplysninger*.

2. Er projektet en ombygning, et nyt anlæg eller en kapacitetsudvidelse?

Som det fremgår ovenfor har projekttypen betydning for tilskudsgrundlaget. Når der klikkes på cellen viser der sig en pil (for rullemenu), når der klikkes på pilen vælges om der er tale om et *Nyt anlæg*, en *Ombygning* eller om der er tale om en *Kapacitetsudvidelse*. Beskrivelse af projektyperne: Ombygning, Nyt anlæg og Kapacitetsudvidelse fremgår af kapitel A. Bemærk, at ansøges der via en standardansøgning skal projektet være en *Ombygning*.

3. Søges der også tilskud til energieffektivisering?

Når der klikkes på cellen viser der sig en pil (for rullemenu), når der klikkes på pilen vælges om der også ansøges om tilskud til energieffektivisering eller ej.

4. Antal ansatte, omsætning og balance

Svarene på spørgsmålene om antal ansatte, virksomhedens omsætning og balance benyttes til at fastsætte virksomhedens størrelse. De oplysninger der skal indtastes er inklusiv virksomhedens eventuelle tilknyttede og partner virksomheder. Opdelingen af virksomheder i de enkelte kategorier følger EU-Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder. Se bilag 2 i denne vejledning.

Når der klikkes på cellerne viser der sig en ”rullemenu”, som giver som forskellige muligheder. Være opmærksom på, at omsætning og balance skal angives i euro. Når du har svaret på alle tre spørgsmål vil virksomhedens størrelse fremgå af kommentarfeltet.

Nærmere oplysninger tilskudsprocenter for forskellige projekter kan findes i afsnit A.6.

D.11.2 Standardansøgning

Følgende faner skal altid udfyldes af ansøger ved en standardansøgning: **Virksomhedsoplysninger (rød fane)** og **Indtastning Standard (turkis fane)**. For hjælp til udfyldning af fanen *Virksomhedsoplysninger* henvises der til afsnit D.11.1.

D.11.2.1 Fanen Indtastning Standard - Energioplysninger

I fanen **Indtastning Standard** skal fremgå de nødvendige oplysninger om projektets energiforhold. I projektbeskrivelsen skal oplysninger om konverterede mængder og forventede energibesparelser samt andre relevante energiforhold udspecificeres. Der skal i den forbindelse henvises til den rette dokumentation, som skal vedlægges ansøgningen (se afsnit E for dokumentationskrav).

D.11.2.1.1 Angiv eksisterende fyr og brændselsmængde (E9 og F9)

I denne række angives det eksisterende fyr, som ønskes udskiftet til et nyt VE-anlæg. Når der klikkes på cellen E9 viser der sig en pil (for rullemenu), når der klikkes på pilen fremkommer en liste hvorfra typen på det eksisterende fyr kan vælges. Der skal her tages stilling til fyrets type, alder og brændsel.

Når et valg er foretaget i celle E9, bliver cellen F9 fremhævet. Her angives forbruget af fossilt energi før konverteringen. Kun den del af brændslet, som vedrører procesenergi, skal angives. Hvis anlægget også leverer energi til andre formål, fx rumvarme, skal den mængde brændsel, der medgår hertil, ikke oplyses i celle F9. En fyldestgørende beskrivelse af alle energimæssige forhold for det ansøgte projekt skal angives i projektbeskrivelsen, herunder også rumvarme og andre relevante forhold.

Det er kun de mængder brændsel, der er relevante for det ansøgte projekt, som skal fremgå af ansøgningen, herunder ansøgningsregnearket. Hvis ansøgeren ejer eller råder over andre energianlæg, der ikke er forbundet til det anlæg, som konverteres, skal deres brændselsforbrug til at producere proces-energi ikke fremgå af ansøgningen, herunder ansøgningsregnearket. Der skal kun angives de væsentlige mængder, der reduceres eller øges, og ikke fx et øget elforbrug til en biomasse kedel i forhold til en gaskedel.

Bemærk, at såfremt der i forbindelse med konverteringsprojektet ligeledes gennemføres energibesparelser, så skal forbruget af fossilt energi baseres på den situation, at energibesparelserne gennemføres inden konverteringen gennemføres. Dette er for at undgå dobbelt støtte.

Vær opmærksom på, at enhederne for brændsel ikke er den samme i alle tilfælde. Dette skyldes, at Energistyrelsen har tilstræbt at brændslerne angives i den enhed de typisk angives i ved salg m.m. af det givne brændsel.

Hvis ansøgningen indeholder en konvertering af et korntørringsanlæg, se da afsnit D.12.1.5.

D.11.2.1.2 Konvertering af mere end ét fossilt brændsel/ fyr (E11, E13 og F12)

Hvis der konverteres brændsler eller anlæg udover det, der allerede er angivet i E9, skal det angives her.

Når der klikkes på cellen E11 viser der sig en pil (for rullemenu), når der klikkes på pilen vælges om der konverteres mere end ét fossilt brændsel/mere end ét fossilt fyr. I det tilfælde hvor der vælges "Ja", da fremkommer en ny rullemenu i E13. Her skal der tages stilling til fyrets type, alder og brændsel. Mængden af fossilt energi, der konverteres, indtastes i celle F12.

Der gælder samme forholdsregler, som beskrevet i D.12.1.1.

D.11.2.1.3 Når det fossile anlæg anvendes til andet, f.eks. rumvarme (E15, E17 og F17)

I de tilfælde hvor det ansøgte anlæg leverer energi både til virksomhedens proces og til andre formål, fx rumvarme, skal det i angives i celle E15. Oplysningen bruges til at kortlægge fordelingen af hhv. proces- og ikke-procesenergi. Derudfra bestemmes den relative andel af de samlede anlægsomkostninger til energianlægget, som er støtteberettiget. Hvis fx. 90 pct. af nettoenergien anvendes til proces, antages det også at 90 pct. af omkostningerne kan henføres til procesenergi. De 90 pct. af anlægsomkostningerne vil i så fald udgøre støttegrundlaget.

Når der klikkes på cellen E15 viser der sig en pil (for rullemenu), når der klikkes på pilen vælges om projektet indeholder ikke-procesenergi relateret forbrug. I det tilfælde hvor der vælges "Ja" til at der er dele af brændselsforbruget, som ikke tilgår procesenergi, fremkommer en ny rullemenu i E17. Der skal her tages stilling til fyrets type, alder og brændsel. Vær opmærksom på at dette anlæg i mange tilfælde er det samme som én af de angivne anlæg i E9 eller E13. I F17 indtastes nu den mængde brændsel, der kan tilknyttes andre formål end proces.

D.11.2.1.4 Fossilt energi efter konvertering (E19, E21 og F21)

Hvis der er et forbrug af fossilt energi til proces efter konverteringen skal det angives i celle E19.

Når der klikkes på cellen E19 viser der sig en pil (for rullemenu), når der klikkes på pilen vælges om der resterer et forbrug af fossilt energi til proces efter konverteringen. I det tilfælde hvor der vælges "Ja", fremkommer en ny rullemenu i E21. Der skal her tages stilling til fyrets type, alder og brændsel. I F21 indtastes nu den mængde fossile energi, der ikke konverteres.

D.11.2.1.5 Konvertering af korntørring (E23, E25 og F25)

Hvis der ansøges om konvertering af et korntørringsanlæg skal det angives i celle E23.

Når der klikkes på cellen E23 viser der sig en pil (for rullemenu), når der klikkes på pilen vælges om der indgår en konvertering af et korntøringsanlæg i ansøgningen eller ej. I det tilfælde hvor der vælges ”Ja”, fremkommer en ny rullemenu i E25.

Her vælges hvilket grundlag tilskuddet skal beregnes ud fra. Energiforbruget til korntørring kan angives direkte, men det er også muligt at angive den mængde korn som der tørres. Valget skal afhænge af hvilken form for dokumentation der er vedlagt ansøgningen.

Når valget er foretaget, indtastes mængden af fossilt brændsel eller mængden af tørret korn i celle F25. Energiforbruget til korntørring kan også indgå i mængden indtastet i celle F9. I så fald indtastes denne mængde ikke i celle F25.

Brændselsforbrug til korntørring kan dokumenteres på følgende måder:

1. Særskilt dokumentation af fossilt brændselsforbrug til korntørring

Hvis forbruget af fossilt energi, der udelukkende er anvendt til korntørring, kan dokumenteres særskilt vælges den specifikke brændselstype i rullemenuen i E25. Der må ikke indgå forbrug til andre formål end korntørring.

2. Dokumentation af den tørrede mængde korn.

Det er også muligt, at Energistyrelsen beregner energiforbruget til korntørring ved hjælp af de af Energistyrelsen fastsatte standardværdier. Det gøres ved, at angive den mængde korn der tørres. I celle E25 vælges det, at energiforbruget ønskes baseret på tørret mængde korn, samt hvilket fossile brændsel der er anvendt til tørringsprocessen. Den mængde korn, som der tørres, skal kunne dokumenteres.

Hvis der konverteres mere end ét fossilt brændsel for korntørring skal det angives i celle E27. Når der klikkes på cellen E27 viser der sig en pil (for rullemenu), når der klikkes på pilen vælges om der konverteres mere en ét fossilt brændsel. I det tilfælde hvor der vælges ”Ja”, fremkommer en ny rullemenu i E29, hvorefter brændselstypen vælges. Mængden indtastes i F29.

D.11.2.1.6 Oplysninger om det ansøgte VE-anlæg (F33, E34 og F35)

Den samlede effekt (i MW) af det ansøgte VE-anlæg angives i celle F33. Afhængig af hvilken teknologi der konverteres til, opgøres effekten således:

- Kedler: Den indfyrede effekt
- Varmepumpe: Den effekt varmepumpen kan yde

I celle E34 angives hvilken type VE-brændsel der konverteres til. Når der klikkes på cellen E34 viser der sig en pil (for rullemenu), når der klikkes på pilen vælges brændselstypen, som der konverteres til. I det tilfælde hvor der vælges ”Varmepumpe”, skal varmepumpens SCOP (årsmiddeeffektfaktor) angives i celle F35.

I de tilfælde hvor det ansøgte anlæg både leverer energi til virksomhedens proces og til andre formål, fx rumvarme, skal det angives i celle E15. Se afsnit D.12.1.1.3.

D.11.2.2 Fanen Indtastning Standard - Anlægsomkostninger

Der skal angives de omkostninger, der er nødvendige for, at gennemføre projektet og som direkte relaterer sig til projektaktiviteterne. Udgifternes størrelse skal samtidig stå i rimeligt forhold til virksomhedens procesenergiforbrug. Det er ansøgers ansvar, at redegøre for dette i projektbeskrivelsen.

Vær opmærksom på at alle omkostninger skal angives uden moms. Der ydes ikke tilskud til finansieringsudgifter og lønomkostninger til arbejde udført af indehaver eller ansatte i den virksomhed, som får tilsagnet. Der ydes som udgangspunkt også kun støtte til arbejde udført af uafhængige virksomheder

De omkostninger, som ansøgeren skal angive i fanen Indtastning Standard under ”Anlægsomkostninger: Projekteret anlæg” er dem, som helt eller delvist er til procesformål. Omkostninger, som entydigt ikke er til procesformål, eksempelvis rørføringer til stuehuse, må ikke indregnes i de omkostninger, som angives.

De ansøgte energianlæg er typisk dimensioneret med henblik på at skulle dække ansøgerens samlede energibehov, hvilket ofte er energi til både proces- og ikke-proces formål (eksempelvis rumvarme). Ud fra ansøgerens oplysninger af energiforbruget fordelt på hhv. proces- og ikke-proces formål, beregnes den andel af projektomkostningerne, som kan indregnes i det støtteberettigede omkostningsgrundlag.

D.11.2.2.1 Projektudviklingsomkostninger (C42-C45 og E42-E45)

Projektudviklingsomkostninger dækker over de eventuelle omkostninger, der sker i forbindelse med at ansøgeren forud for igangsættelsen af selve anlægsprojektet foretager en afklaring omkring projektets tekniske og økonomiske forhold.

I cellerne C42 til C45 skal omkostningskategorier fremgå. I disse celler har ansøgeren mulighed for at angive kategorier af projektudviklingsomkostninger, som selv defineres af ansøgeren. Omkostninger til miljøundersøgelser kan ikke medtages i en standardansøgning.

Energistyrelsens vurdering af projektets omkostninger vil ske i sammenhæng med projektbeskrivelse. Det er vigtigt, at de valgte omkostningskategorier kan genfindes i projektbeskrivelsen og det detaljerede budget, som skal medsendes ansøgningen.

På det helt overordnede niveau kunne eksempler på relevante omkostningskategorier være: Ekstern rådgivning, projektudvikling, herunder udarbejdelse af ansøgningsmateriale, energisyn eller forprojektering.

D.11.2.2.2 Anlægsomkostninger til konvertering (C47-C58 og E47-E58)

Anlægsomkostninger til konvertering dækker over alle støtteberettigede omkostninger, som opstår i forbindelse med selve konverteringen til det nye energianlæg baseret på vedvarende energi bortset fra omkostninger til projektudvikling, som er anført ovenfor.

Ansøger skal i cellerne C47 til C58 selv definere relevante omkostningskategorier og udfylde cellerne E47 til E58 med de beløb, som fremgår af eksempelvis ikke-accepterede tilbud fra leverandører m.v. på projektet.

Energistyrelsens vurdering af projektets omkostninger vil ske i sammenhæng med projektbeskrivelsen. Det er vigtigt at de valgte omkostningskategorier kan genfindes i projektbeskrivelsen og det detaljerede budget, som skal vedlægges ansøgningen.

På det helt overordnede niveau kunne de relevante omkostningskategorier eksempelvis være:

- Ekstern rådgivning, energisyn og projektering
- Anskaffelse af nødvendige anlæg, komponenter og lignende
- Entreprenørydelser og installation
- Nødvendige følgearbejder

D.11.2.3 Fanen Indtastning Standard - Energieffektiviseringer

I projekter, hvor der gennemføres energieffektiviseringer i forbindelse med konverteringen til vedvarende energi, skal oplysninger tilknyttet energieffektiviseringen angives. Der skal angives de omkostninger, der er nødvendige for at gennemføre projektet, og som direkte relaterer sig til projektaktiviteterne, samt den samlede reduktion af energi opgjort på brændsler som følge heraf effektiviseringerne.

Læs også afsnit D.12.1.3.1 for oplysning om hvilke forholdsregler der gælder for udgifter og omkostninger.

D.11.2.3.1 Omkostningskategorier (B65-B69 og D65-D69)

Ansøger skal i cellerne B65 til B69 selv definere relevante omkostningskategorier og udfylde cellerne D65 til D69 med de beløb, som fremgår af eksempelvis ikke-accepterede tilbud fra leverandører m.v. på projektet. Tilbud vedlægges ansøgningen (se dokumentationskrav afsnit E).

Vær opmærksom på, at alle omkostninger skal angives uden moms.

Energistyrelsens vurdering af projektets omkostninger vil ske i sammenhæng med projektbeskrivelsen. Det er vigtigt, at de valgte omkostningskategorier kan genfindes i projektbeskrivelsen og det detaljerede budget, som skal medsendes ansøgningen.

D.11.2.3.2. Reducering i energiforbruget (E65-E69 og F65-F69)

I cellerne E65-E69 angives den samlede reduktion som følge af de energieffektiviseringer, der støttes af denne ordning opgjort på de forskellige brændsler. I cellerne F65 til F69, kan der, når der klikkes på cellerne, vælges brændselstype i rullemenuen.

Bemærk at i forbindelse med energieffektiviseringer, der direkte påvirker mængden af det konverterede brændsel, skal den sparede mængde som udgangspunkt fratrækkes den mængde der er angivet i cellerne F9 eller F13. Dette kan eksempelvis være gældende for energieffektiviseringer såsom isolering af bygninger eller rør.

D.11.3 Individuel ansøgning

Følgende faner skal altid udfyldes af ansøger: **Virksomhedsoplysninger (rød fane)**, **Energi Inddata (gul fane)**, **Anlægsomkostninger (gul fane)** og **Driftsomkostninger (gul fane)**.

Fanen **Referenceanlæg** (blå fane) skal udfyldes, hvis der er tale om en kapacitetsudvidelse eller et nyt anlæg.

Hvis der ansøges om energieffektivisering i tilknytning til projektet, skal Fanen **Energieffektivisering** (grøn fane) udfyldes.

For hjælp til udfyldning af fanen *Virksomhedsoplysninger* henvises der til afsnit D.11.1.

D.11.3.1 Fanen Energi - Inddata

Fanen **Energi Inddata** skal udfyldes med de nødvendige oplysninger om projektets energiforhold. I projektbeskrivelsen skal oplysningerne om konverterede mængder og kommende VE-energiforbrug samt andre relevante energiforhold udspecificeres, og der skal henvises til den rette dokumentation, som skal vedlægges ansøgningen (se også afsnit E omkring dokumentationskrav).

D.11.3.1.1 Det ansøgte anlæg (uden energieffektiviseringer)(C5-C7)

Den samlede effekt (i MW) af det ansøgte anlæg angives i celle C5. Afhængig af hvilken teknologi der konverteres til, opgøres effekten således:

- Kedler: Den indfyrede effekt
- Varmepumpe: Den effekt varmepumpen kan yde
- Køling: Køleeffekten
- Fjernvarme og solvarmeanlæg: Den maksimale effekt anlægget kan yde
- Solceller og vindmøller: Den maksimale effekt anlægget kan yde.

I celle C6 angives, hvor meget nettoenergi det projekterede energianlægget skal producere til procesformål. I de tilfælde hvor det ansøgte anlæg både leverer energi til virksomhedens proces og til andre formål, fx rumvarme, skal det i celle C7 angives, hvor meget nettoenergi der kommer til at gå til andre formål. Leverer anlægget ikke energi til andre formål end proces, angives dette med 0 (nul) i celle C7. Summen af de to tal udregnes automatisk og vil fremgå af celle C8.

Fordelingen af hhv. proces- hhv. ikke-procesenergi anvendes til at bestemme den relative andel af de samlede anlægsomkostninger til energianlægget, som er støtteberettigede. Hvis fx 90 pct. af nettoenergien anvendes til proces, antages også 90 pct. af omkostninger at kunne henføres til procesenergi. De 90 pct. af anlægsomkostningerne vil i så fald udgøre støttegrundlaget.

Hvis andelen af procesenergi hhv. energi til andre formål ikke er retvisende for den faktiske fordeling af omkostninger mellem procesenergi og anden energi, skal den andel, der går til procesenergi, angives i celle C10. I så tilfælde skal forholdet skal beskrives og dokumenteres i projektbeskrivelsen. Kontakt gerne Energistyrelsen for yderligere vejledning herom.

D.11.3.1.2 Ændring i fossilt brændsel til proces som følge af konverteringen (celler C13-C21 og D13-D21)

I disse felter skal der angives den ændring, der sker i det fossile energiforbrug som følge af konverteringen. Kun den del af brændslet, som vedrører procesenergi, skal angives. Hvis anlægget også leverer energi til andre formål, fx rumvarme, skal den mængde brændsel, der medgår hertil, ikke oplyses i disse celler. En fyldestgørende beskrivelse af alle energimæssige forhold for det ansøgte projekt skal angives i projektbeskrivelsen, herunder også rumvarme og andre relevante forhold.

I cellerne C13 til C21 angives forbruget af fossilt brændsel før konverteringen. I cellerne D13 til D21 angives det forventede forbrug af fossilt energi efter konverteringen. Anvender det ansøgte anlæg efter konverteringen kun vedvarende energi og ikke fossilt brændsel, skal der ikke angives noget i cellerne D13 til D21.

Det er kun de mængder brændsel, der er relevante for det ansøgte projekt, som skal fremgå af ansøgningen, herunder ansøgningsregnearket. Hvis ansøgeren ejer eller råder over andre energianlæg, der ikke er forbundet til det anlæg, som konverteres, skal deres brændselsforbrug til at producere proces-energi ikke fremgå af ansøgningen, herunder ansøgningsregnearket. Der skal kun angives de væsentlige mængder, der reduceres eller øges, og ikke fx et øget elforbrug til en biomasse kedel i forhold til en gaskedel.

Bemærk, at såfremt der i forbindelse med konverteringsprojektet ligeledes gennemføres energibesparelser, så skal forbruget af fossilt energi baseres på den situation, at energibesparelserne gennemføres inden konverteringen gennemføres. Dette er for at undgå dobbelt støtte.

Vær opmærksom på, at enhederne for brændsel ikke er den samme i alle tilfælde. Dette skyldes, at Energistyrelsen har tilstræbt at brændslerne angives i den enhed de typisk angives i ved salg m.m. af det givne brændsel.

D.11.3.1.3 Den VE energi der konverteres til (celler C23-C30, D23-D30)

Afhængig af den vedvarende energikilde der konverteres til, angives i disse felter hhv. den anvendte brændselsmængde før og efter konvertering. Hvis der på ansøgningstidspunktet ikke anvendes vedvarende energi eller fjernvarme skal cellerne C23-C30 ikke udfyldes. Afhængigt af den vedvarende energikilde hhv. fjernvarme udfyldes følgende mængder i kolonne D:

- Biomasse, biogas: den forventede årlige mængde indfyrede biomasse
- Fjernvarme: den mængde fjernvarme der aftages fra fjernvarmenettet om året.
- Solvarme, solceller, vindmøller: den forventede årlige mængde produceret energi.

Da der er tale om dimensioneringsgrundlaget, angives de mængder brændsel/energi, der afspejler den forventede fremtidige drift fra det ansøgte anlæg. Der skal kun angives de mængder brændsel/energi, der er relevante for den proces, der skal konverteres. Det vil sige for den eller de energiproduktionsanlæg, der leverer til de processer, som skal konverteres. Ligeledes skal der kun angives den andel af anlægget, som leverer energi til virksomhedens proces.

Projektbeskrivelsen skal indeholde en beskrivelse af de angivne brændselsmængder samt henvise til den relevante dokumentation, der skal vedlægges ansøgningen (se afsnit E).

Hvis der er et brændselsforbrug af vedvarende energi eller fjernvarme før konverteringen er der mulighed for at indtaste brændsel/energi før i Celle (C23 til C30).

Vær opmærksom på, at enhederne for brændsel ikke er den samme i alle tilfælde. Dette skyldes, at Energistyrelsen har tilstræbt, at brændslerne angives i den enhed, de typisk angives i ved salg m.m. af det givne brændsel.

D.11.3.1.4 Hvis der konverteres til varmepumpe

Hvis der i det ansøgte anlæg er en varmepumpe, der benytter omgivelsesvarmen (jordvarme eller udeluft) eller et køleanlæg til fri- eller grundvandskøling skal cellerne D32 og D33 udfyldes. I celle D32 angives den optagne el-effekt (den mængde elektricitet som medgår til at drive varmepumpen/køleanlægget). I celle D33 skal varmepumpens SCOP (årsmiddeeffektfaktor)/køleanlæggets COP angives. I celle D34 udregnes automatisk den samlede mængde omgivelsesvarme der optages af varmepumpen.

Celle C34 udfyldes kun, hvis der er tale om en konvertering af et kompressorkøleanlæg til et frikølings- eller grundvandskølingsanlæg. Leverer det eksisterende og det projekterede anlæg samme kølemængde, skal celle C34 udfyldes med samme værdi som celle D34.

Er der tale om en varmepumpe, som ikke er drevet af el fra nettet, men derimod vedvarende energi, skal den mængde brændsel, der medgår til at drive varmepumpen, angives i cellerne C23 til C30 og D23 til D30.

D.11.3.1.5 Oplysninger såfremt anvendes andet brændsel (fossilt og VE) (celler C37-38 og E37)

Hvis der anvendes et andet fossilt brændsel end valgmulighederne i cellerne B13-B21 og/eller andet VE brændsel end valgmulighederne i B23-B32, udfyldes henholdsvis brændværdi og CO₂ faktor i henholdsvis C37 og E37 og/eller C38.

D.11.3.2 Omkostninger, energieffektivisering og referenceanlæg (ved nyanlæg og kapacitetsudvidelser)

I fanerne **Anlægs- og Driftsomkostninger samt evt. Energieffektivisering** angives de omkostninger, der er nødvendige for, at gennemføre projektet og som direkte relaterer sig til projektaktiviteterne. Udgifternes størrelse skal samtidig stå i rimeligt forhold til virksomhedens procesenergiforbrug. Det er ansøgers ansvar, at redegøre for dette i projektbeskrivelsen.

Vær opmærksom på, at alle omkostninger skal angives uden moms. Der ydes ikke tilskud til finansieringsudgifter og lønomkostninger til arbejde udført af indehaver eller ansatte i den virksomhed, som skal have projektet. Der ydes som udgangspunkt også kun støtte til arbejde udført af uafhængige virksomheder. I særlige tilfælde kan Energistyrelsen dog godkende, at omkostninger til installation, udført af ejer, ansatte i virksomheden, eller ikke uafhængige virksomheder medtages i de tilskudsberettigede udgifter. Det er da et krav, at der sker fakturering mellem den part, som udfører installationen og den part, som skal have installationen udført, samt at den part, som skal have installationen udført kan dokumentere, at der er særlige forhold, der taler for, at ejeren, virksomhedens egne medarbejdere eller ikke uafhængige virksomheder er særligt kvalificerede til at foretage arbejdet.

Fanen Energieffektivisering skal kun udfyldes, hvis projektet indeholder energieffektiviseringer, der skal ske i tilknytning til projektet.

Fanen referenceanlæg skal kun udfyldes hvis, der er tale om et *Nyt anlæg* eller en *Kapacitetsudvidelse*. Beskrivelse af projekttyperne: *Ombygning, Nyt anlæg og Kapacitetsudvidelse* fremgår af kapitel A.

D.11.3.3 Fanen Anlægsomkostninger

De ansøgte energianlæg er typisk dimensioneret med henblik på at skulle dække ansøgerens samlede energibehov, hvilket ofte er energi til både proces- og ikke-proces formål (eksempelvis rumvarme). Ud fra ansøgerens oplysninger af energiforbruget fordelt på hhv. proces- og ikke-proces formål, beregnes den andel af projektomkostningerne, som kan indregnes i det støtteberettigede omkostningsgrundlag.

De omkostninger, som ansøgeren skal angive i fanen Anlægsomkostninger er dem, som helt eller delvist er til procesformål. Omkostninger, som entydigt ikke er til procesformål, eksempelvis rørføringer til stuehuse, må ikke indregnes i de omkostninger, som angives i fanen Anlægsomkostninger.

Tilsvarende skal omkostninger der er forbundet med etablering af evt. energieffektiviseringer, som gennemføres i tilknytning til konverteringen angives i fanen Energieffektiviseringer.

D.11.3.3.1 Projektudviklingsomkostninger (celler C5-C9 og D5 til D9)

Projektudviklingsomkostninger dækker over de eventuelle omkostninger, der sker i forbindelse med at ansøgeren forud for igangsættelsen af selve anlægsprojektet foretager en afklaring omkring projektets tekniske, økonomiske og miljømæssige forhold.

I cellerne C5 til C9 skal omkostningskategorier fremgå. Omkostningerne til miljøundersøgelser (celle C5) er den eneste omkostningskategori, der er præ-defineret. Såfremt der i projektet ikke indgår omkostninger til miljøundersøgelser skal celle D5 ikke udfyldes. I de efterfølgende celler (C6 til C9) har ansøgeren mulighed for at angive øvrige kategorier af projektudviklingsomkostninger, som selv defineres af ansøgeren.

Energistyrelsens vurdering af projektets omkostninger vil ske i sammenhæng med projektbeskrivelse. Det er vigtigt, at de valgte omkostningskategorier kan genfindes i projektbeskrivelsen og det detaljerede budget, som skal medsendes ansøgningen.

På det helt overordnede niveau kunne eksempler på relevante omkostningskategorier være:

- Ekstern rådgivning, projektudvikling, feasibility studie, herunder udarbejdelse af ansøgningsmateriale, energisyn og forprojektering,
- Miljøundersøgelser.

D.11.3.3.2 Anlægsomkostninger til konvertering (celler C11-C22 og D11-D22)

Anlægsomkostninger til konvertering dækker over alle støtteberettigede omkostninger, som opstår i forbindelse med selve konverteringen til det nye energianlæg baseret på vedvarende energi eller fjernvarme, bortset fra omkostninger til projektudvikling og miljøundersøgelser, som er anført ovenfor.

Ansøger skal i cellerne C11 til C22 selv definere relevante omkostningskategorier og udfylde cellerne D11 til D22 med de beløb, som fremgår af eksempelvis ikke-accepterede tilbud fra leverandører m.v. på projektet. De oplyste omkostninger kan også fremgå af feasibility-studier. Tilbud hhv. feasibility studier vedlægges ansøgningen (se dokumentationskrav afsnit E).

Energistyrelsens vurdering af projektets omkostninger vil ske i sammenhæng med projektbeskrivelsen. Det er vigtigt at de valgte omkostningskategorier kan genfindes i projektbeskrivelsen og det detaljerede budget, som skal vedlægges ansøgningen.

På det helt overordnede niveau kunne de relevante omkostningskategorier eksempelvis være:

- Ekstern rådgivning, energisyn og projektering
- Anskaffelse af nødvendige anlæg, komponenter og lignende
- Entreprenørydelser og installation
- Tilslutning til biogas- eller fjernvarmenet (bl.a. tilslutningsafgift og investeringsbidrag)
- Nødvendige følgearbejder
- Revision af regnskab.

D.11.3.4 Fanen Driftsomkostninger

Denne fane skal udfyldes med oplysninger om de løbende årlige ekstra omkostninger og løbende ekstra sparede udgifter, som ansøgeren forventer at opnå som følge af konverteringen.

Oplysningerne anvendes til at beregne det ansøgte projekts rentabilitet i form af den simple tilbagebetalingstid. Ved beregning af simpel tilbagebetalingstid anvendes afgiftsbelagte brændsels-/energipriser efter eventuel tilbagebetaling af afgifter. I beregningen indgår investeringen, brændsels- eller energibesparelsen og øvrige ændringer i driftsudgifterne, herunder bemanning, vedligehold og ændret materiale- og råvareforbrug. Det fremgår at bilag 3, hvordan prissætning af brændselspriser skal beregnes/dokumenteres.

D.11.3.4.1 Driftsomkostninger undtagen brændsel (celle D6-D7)

Er projektet en *Ombygning* skal der i celle D6 oplyses virksomhedens nuværende årlige driftsomkostninger til energianlægget, der ikke direkte kan henføres til brændsel. Herefter skal der i celle D7 oplyses de forventede årlige driftsomkostninger for det ansøgte anlæg. De oplyste omkostninger skal afspejle de samlede omkostninger til både proces og ikke-proces.

Hvis projektet er en *Kapacitetsudvidelse* skal alle felter under driftsomkostninger udfyldes for det eksisterende anlæg og celle D38 og D39 i fanebladet Referenceanlæg skal udfyldes for kapacitetsudvidelsen. Hvis projektet er et *Nyt anlæg* skal der indsættes driftsomkostningerne i celle D7 fanebladet driftsomkostninger, mens at driftsomkostningerne for referencen indsættes i fanebladet Referenceanlæg celle D38.

Projektbeskrivelsen skal indeholde en udspecificeret udregning af omkostningerne.

D.11.3.4.2 Brændselsomkostninger (celle D10-D11)

Er projektet en *Ombygning* skal der i celle D10 oplyses virksomhedens nuværende årlige reelle brændselsomkostninger til energianlægget. Herefter skal der i celle D11 oplyses de forventede årlige reelle brændselsomkostninger for det ansøgte anlæg. Reelle omkostninger er brændselsomkostningerne (justeret for eventuelle rabatter) inkl. afgifter fratrukket godtgørelse. De oplyste omkostninger skal afspejle de samlede omkostninger til proces.

Hvis projektet er et *Nyt anlæg* skal fanebladet *Driftsomkostninger* celle D11 og fanebladet *Referenceanlæg* celle D39 udfyldes.

Projektbeskrivelsen skal indeholde en udspecificeret udregning af brændselsomkostningerne og brændselsomkostninger beregnes jævnfør de metoder om prissætningen af brændselspriser som fremgår af bilag 3.

D.11.3.5. Fanen Energieffektiviseringer

I projekter hvor der gennemføres energieffektiviseringer i forbindelse med konverteringen til vedvarende energi eller fjernvarme skal fanebladet **Energieffektivisering** udfyldes. I de følgende afsnit gennemgås hvorledes reduktionen af procesenergi, anlægsomkostninger samt drift- og brændselsomkostninger håndteres i forbindelse med energieffektivisering.

D.11.3.5.1 Energioplysninger: Energieffektivisering (celler C7-C15, D16 og F16)

Der er mulighed for at søge tilskud til energieffektiviseringer såfremt de gennemføres i forbindelse med konverteringen til vedvarende energi eller fjernvarme.

I cellerne C7-C15 angives den samlede reduktion som følge af de energieffektiviseringer, der støttes af denne ordning opgjort på de forskellige brændsler.

I forbindelse med energieffektiviseringer, der direkte påvirker mængden af det konverterede brændsel, skal den sparede mængde som udgangspunkt fratrækkes den opgivende mængde i fanen **Energi Inddata**. Dette kan eksempelvis være gældende for energieffektiviseringer såsom isolering af bygninger og rør.

Varmepumper, som installeres til at udnytte fx overskudsvarme (genanvendelse) fra virksomhedens processer anses for en energieffektivisering, idet det muliggør en forbedret udnyttelse af brændslet i det nye anlæg. Varmepumpen kan enten levere varme tilbage til processen, til rumvarme i virksomheden eller til levering af fjernvarme ud af virksomheden. Varmepumpens optagne el-effekt angives i celle D16 og SCOP (baseret på årsmiddelværdier) angives i celle F16. Den tilhørende reduktion i fossile brændsler angives i celle C7 til C15.

D.11.3.5.2 Anlægsomkostninger: Energieffektivisering (C/D21-C/D25 og E/F21-E/F25)

Ansøger skal i cellerne (C/D21-C/D25) selv definere relevante omkostningskategorier og udfylde celle E/F21-E/F25 med de beløb, som fremgår af eksempelvis ikke-accepterede tilbud fra leverandører m.v. på projektet. De oplyste omkostninger kan også fremgå af feasibility-studier. Tilbud hhv. feasibility studier vedlægges ansøgningen (se dokumentationskrav afsnit E).

Energistyrelsens vurdering af projektets omkostninger vil ske i sammenhæng med projektbeskrivelsen. Det er vigtigt at de valgte omkostningskategorier kan genfindes i projektbeskrivelsen og det detaljerede budget, som skal medsendes ansøgningen.

Hvis samme varmepumpe både tager varme fra virksomhedens processer og fra omgivelserne, deles omkostningerne mellem energieffektivisering og konvertering, i forhold til energifordelingen.

D.11.3.5.3 Drifts- og brændselsomkostninger: Energieffektivisering (D/E/F31)

Ansøger skal i celle D/E/F31 angive den årlige besparelse, som ansøgeren forventer at opnå som følge af eventuelle investeringer i energieffektiviseringer, der gennemføres i tilknytning til konverteringsprojektet.

Ansøgningen skal i projektbeskrivelsen redegøre for og vedlægge dokumentation for, hvordan de oplyste besparelser er opgjort.

D.11.3.6 Fanen Referenceanlæg

I de tilfælde hvor der ansøges om tilskud til etablering af et *Nyt anlæg* eller en *Kapacitetsudvidelse*, skal der benyttes et referenceanlæg til beregning af tilskuddet og fanen **Referenceanlæg** skal udfyldes.

Ved et *Nyt anlæg* forstås, at der etableres en helt ny produktion med et helt nyt tilhørende energianlæg. Der gives tilskud til den merinvestering, som virksomheden har ved at etablere et nyt anlæg baseret på vedvarende energi eller fjernvarme frem for fossilt brændsel. Merinvesteringen beregnes ved, at fratække investeringen i et referenceanlæg. Ved referenceanlæg forstås et energianlæg, som har samme ydelse som det anlæg projektet omfatter og er opført efter dagens standard. Det kunne fx være et olie- eller gasfyret anlæg.

Ved *Kapacitetsudvidelse* forstås udvidelse af den industrielle produktionskapacitet i forhold til i dag, og derfor har behov for et større energianlæg. Der gives tilskud til den merinvestering virksomheden har ved at etablere et anlæg baseret på vedvarende energi eller fjernvarme frem for fossilt brændsel.

D.11.3.6.1 Anlægsomkostninger konvertering: Referenceanlæg

I cellerne C5 til C9 skal omkostningskategorierne fremgå. Omkostningerne til miljøundersøgelser (celle C5) er den eneste omkostningskategori, der er præ-defineret. Såfremt der i projektet ikke indgår omkostninger til miljøundersøgelser skal celle C5 ikke udfyldes. I de efterfølgende celler (C6 til C9) har ansøgeren mulighed for at angive øvrige kategorier af projektudviklingsomkostninger, som selv defineres af ansøgeren.

Celle D5 udfyldes med det beløb som ansøger har haft til en eventuel miljøundersøgelse (VVM). Celle D6-D9 udfyldes med de beløb som ansøger har haft eller forventer at få i forbindelse med de omkostningskategorier, der er defineret af ansøger i celle C6-C9.

Ansøger skal i cellerne C11 til C22 selv definere relevante omkostningskategorier og udfylde celle D11 til D22 med de beløb ansøger forventer at få i forbindelse med disse omkostningskategorier. Omkostningerne kan fx stamme fra tilbud fra leverandører mv.

Energistyrelsens vurdering af projektets omkostninger vil ske i sammenhæng med projektbeskrivelsen. Det er vigtigt at de valgte omkostningskategorier kan genfindes i projektbeskrivelsen og det detaljerede budget, som skal vedlægges ansøgningen.

D.11.3.6.2 Anlægsomkostninger energieffektivisering: Referenceanlæg

Ansøger skal i cellerne C29-C33 selv definere relevante omkostningskategorier og udfylde celle D29- D33 med de beløb, som fremgår af eksempelvis ikke-accepterede tilbud fra leverandører m.v. på projektet. De oplyste omkostninger kan også fremgå af feasibility-studier. Tilbud hhv. feasibility studier vedlægges ansøgningen (se dokumentationskrav afsnit E).

Energieffektiviseringer vedrører energibesparelser i virksomhedens procesanlæg, som får leveret energi fra det ansøgte energianlæg, eller genanvendelse af overskudsvarme fra det ansøgte anlæg.

Energistyrelsens vurdering af projektets omkostninger vil ske i sammenhæng med projektbeskrivelsen. Det er vigtigt at de valgte omkostningskategorier kan genfindes i projektbeskrivelsen og det detaljerede budget, som skal medsendes ansøgningen.

D.11.3.6.3 Drifts- og brændselsomkostninger: Referenceanlæg

I celle D38 oplyses virksomhedens årlige forventede driftsomkostninger til referenceanlægget, der ikke direkte kan henføres til brændsel. I celle D39 oplyses de forventede årlige reelle brændselsomkostninger for referenceanlægget. Reelle omkostninger er brændselsomkostningerne (justeret for eventuelle rabatter) inkl. afgifter fratrukket godtgørelser.

Projektbeskrivelsen skal indeholde en udspecificeret udregning af driftsomkostningerne. Brændselsomkostninger beregnes jævnfør de metoder om prissætningen af brændselspriser som fremgår af bilag 3.

E. Dokumentationskrav

Der vil være forskel i dokumentationskravene afhængigt af om, det er en standardansøgning eller en individuel ansøgning

Standardansøgning

En standardansøgning skal vedlægges følgende dokumentation:

- Nuværende energiforbrug f.eks. fra årsrapport eller hvis dette ikke er muligt, beregninger baseret på normtal.
- Størrelse på nyt fyr (MW).
- Ikke-accepterede tilbud på alle væsentlige udgifter.
- Hvis det drejer sig om korntørring, skal kornmængde, der tørres eller brændselsforbrug dokumenteres.
- Hvis energibesparelsen i projektet overdrages til konsulent eller energiselskab, vedhæftes den forudgående aftale mellem ansøger/konsulent og et energiselskab om rettigheden til indberetning af energibesparelse

Fyldestgørende projektbeskrivelse til standardløsningen, der indeholder:

- Detaljeret beskrivelse
- Detaljeret tidsplan
- Beregning af forventede energibesparelser med angivelse af forudsætninger
- Specificeret budget
- Alder på nuværende fyr (intervaller ses i regneark ved indtastning)
- Om der er andet forbrug end til proces f.eks. rumvarme. Skal dokumenteres eller beregnes
- Eventuelt ikke konverteret fossilt forbrug. Skal dokumenteres eller beregnes
- Brændselstype, der konverteres til

- Evt. principtegning el. lignende.

Herudover skal indsendes:

- Udfyldt regneark
- Seneste årsrapport (årsregnskab)
- Evt. anbefalinger af projektet fra konsulenter
- Evt. energisynsrapport
- Evt. ISO 50001 eller ISO 14001 certifikat
- Evt. samtykkeerklæring vedr. brugsret

Individuel ansøgning

Fyldestgørende projektbeskrivelse, der indeholder:

- Detaljeret beskrivelse
- Detaljeret tidsplan
- Beregning af forventede energibesparelser med angivelse af forudsætninger
- Øvrige økonomiske og miljømæssige effekter, herunder driftsudgifter/-besparelser
- Specificeret budget
- Evt. principtegning el. lignende.

Øvrig dokumentation:

- Ikke-accepterede tilbud på alle væsentlige udgifter
- Dokumentation af virksomhedens energi-/brændselspriser og energiafgiftsafregning og samlede reelle energiomkostninger. Forskellige muligheder for dokumentation af virksomhedens energi-/brændselspriser og samlede reelle brændselsomkostninger fremgår af bilag 3.
- Udfyldt regneark om budget og energi
- Seneste årsrapport (årsregnskab)
- Evt. anbefalinger af projektet fra konsulenter
- Evt. energisynsrapport
- Evt. ISO 50001 eller ISO 14001 certifikat
- Evt. samtykkeerklæring vedr. brugsret
- Hvis energibesparelsen i projektet overdrages til konsulent eller energiselskab, vedhæftes den forudgående aftale mellem ansøger/konsulent og et energiselskab om rettigheden til indberetning af energibesparelse

Ved nyt anlæg og kapacitetsudvidelser:

- Dokumentation for udgiften til et referenceanlæg.
- Tilsvarende skal beregningen af den forventede energibesparelse baseres på energibesparelsen i forhold til referenceanlægget.
- Ved ansøgning om støtte til et nyt anlæg kan der i det støtteberettigede omkostningsgrundlag kun indregnes merinvesteringen i et ekstra energieffektivt anlæg i forhold til et billigere konventionelt anlæg. I disse tilfælde skal omkostningerne til både det anlæg, der søges tilskud til, og referenceanlægget dokumenteres.
- Ved ansøgning om støtte til kapacitetsudvidelse kan der i det støtteberettigede omkostningsgrundlag kun indregnes merinvesteringen i et ekstra energieffektivt anlæg i forhold til et billigere konventionelt anlæg, som svarer til kapacitetsudvidelsen. I disse tilfælde skal omkostningerne til både det anlæg, der søges tilskud til, og referenceanlægget dokumenteres.

- Ved ansøgning om støtte til et projekt, hvor der samtidig med konverteringen sker en kapacitetsforøgelse i virksomheden, skal der vedlægges dokumentation for den hidtidige kapacitet samt for den forventede fremtidige kapacitet.
- Ved ansøgninger om tilskud til Nyt anlæg eller Kapacitetsudvidelser skal (mer-) energiforbruget dokumenteres ved eksempelvis dokumenteret ordreindgang eller lignende, som sammenholdes med normtal for energiforbrug. Omkostninger til energi beregnes på baggrund af de muligheder, som fremgår af bilag 3.

Ved ansøgning af en gruppe af virksomheder:

- Fuldmagtsskema fra de øvrige virksomheder til ansøgers virksomhed
  - Oplysninger om hvilke udgifter og dele af projektet, der vedrører hver enkelt virksomhed.
- Angående fuldmagtserklæring og samtykkeerklæring læs nærmere under ovennævnte pkt. D.1.

F. Under og efter projektperioden

Projektperioden starter, når Energistyrelsen har meddelt skriftligt tilsagn om tilskud. Projektperiodens slutning er anført i ansøgningen og vil fremgå af tilsagnsbrevet.

I projektperioden er det bl.a. vigtigt at være opmærksom på følgende:

1. Oplysningspligt
2. Ratevis udbetaling
3. Ændring af projektet
4. Udbetaling af tilskud
5. Revisionsinstruks
6. Kontrol
7. Tilsyn
8. Bortfald af tilskud
9. Straf

F.1 Oplysningspligt

Tilskudsmodtager har i projektperioden pligt til at meddele Energistyrelsen om forhold, der kan medføre bortfald eller tilbagebetaling af tilskud. Derudover skal tilskudsmodtager orientere Energistyrelsen om væsentlige ændringer i forhold til de oplysninger, som fremgår af tilsagnsskrivelsen, fx udskydelse af projektet på grund af leveranceforsinkelse eller manglende tilladelse fra offentlige myndigheder, som betyder, at projektet ikke kan gennemføres.

F.2 Ratevis udbetaling

Overstiger tilsagnsbeløbet 500.000 kr. kan der, efter tilsagn er meddelt, ansøges om ratevise udbetalinger af tilskuddet efter § 27 i bekendtgørelsen om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser. Dette sker ved at der i 'Accept af Energistyrelsens tilsagn' afkrydses, at der ønskes ansøgt om ratevise udbetalinger. Energistyrelsen vil herefter fremsende skabelon for milepælsplan samt skabelon for plan for/forslag til de ratevise udbetalinger, der svarer til milepælsplanen, som udfyldes og returneres til Energistyrelsen.

Når den indsendte anmodning er godkendt af Energistyrelsen, fremsendes en besked herom til ansøger. Beskeden skal indeholde:

- Bekræftelse på accepten af grundlaget for den ratevise udbetaling
- Milepælsplan samt start- og slutdato for det samlede projekt
- Betingelser, der knytter sig til udbetalingerne – herunder udfyldelse af statusrapport, revision af regnskab og delregnskab, max-beløb m.v.
- Frister for indsendelse af statusrapporter
- Udbetalingsplan – fordelt på rater og beløbsstørrelser. Hver rate skal udgøre mindst 20 pct. af det samlede tilsagnsbeløb. Der kan højst foretages ratevise udbetalinger på i alt 60 pct. af tilsagnsbeløbet.

1. Ansøger indsender herefter løbende statusrapporter med delregnskaber samt udbetalingsanmodninger, hvorefter udbetalingen kan foretages, såfremt statusrapport, delregnskab og dokumentation er udfyldt tilfredsstillende. Anmodning om udbetaling skal være underskrevet af en tegningsberettiget for virksomheden. I øvrigt gælder samme regler som beskrevet under F.4 om udbetaling.
2. Senest to måneder efter projektet er afsluttet, fremsender ansøger slutrapport samt revisorpåtegnet regnskab for hele projektet, hvorefter Energistyrelsen kan udbetale de tildelte tilskudsmidler, fratrukket allerede udbetalte tilskud.

Energistyrelsen kan fastsætte yderligere vilkår for ratevise udbetalinger.

F.3 Ændring af projektet

I projektperioden kan Energistyrelsen efter tilsagn er meddelt godkende, at projektet ændres. Der kan i den forbindelse ske ændring i støttegrundlag og maksimale tilskudsbeløb, der står i tilsagnsskrivelsen. En anmodning om ændring af projektet skal være modtaget i Energistyrelsen i rimelig tid før den dato, hvor projektet senest skal være afsluttet. Datoen for projektets afslutning fremgår af tilsagnsskrivelsen.

En ændring skal være i overensstemmelse med projektets oprindelige formål. Ændringen må ikke gennemføres, førend Energistyrelsens godkendelse foreligger.

I hele projektperioden, efter tilsagn er meddelt, er det muligt at anmode Energistyrelsen om, at en ny tilskudsmodtager kan overtage projektet. Energistyrelsen kan efter begrundet skriftlig anmodning tillade, at en ny tilskudsberettiget ejer, drivsansvarlig eller bruger indtræder i et allerede meddelt tilsagn, også selv om projektet er påbegyndt. Anmodningen skal være underskrevet af både overdrager og erhverver af den eller de virksomheder, som projektet vedrører.

F.4 Udbetaling af tilskud

Senest to måneder efter projektet er gennemført, skal tilskudsmodtager indsende en ansøgning om udbetaling af tilskud til Energistyrelsen. **Energistyrelsen kan træffe afgørelse om, at tilsagnet er bortfaldet, hvis ansøgning om udbetaling ikke indgives rettidigt.**

Ansøgning om udbetaling af tilskud skal indeholde et projektregnskab med oplysninger om størrelsen af de afholdte og betalte tilskudsberettigede omkostninger. Regnskabet skal være underskrevet af den, der tegner virksomheden, og skal være vedlagt en liste over regnskabsbilagene mv., dette er beskrevet nærmere i standardvilkårene for tilskud, som medsendes tilsagnet.

Ansøges om en udbetaling på under 500.000 kr. skal regnskabet vedlægges:

- Kopi af kvitterede regnskabsbilag vedrørende de tilskudsberettigede omkostninger
- En ansøgererklæring udformet efter Energistyrelsens anvisning.

Ansøges om en udbetaling på 500.000 kr. eller derover, skal regnskabet vedlægges:

- En liste over regningsbilag
- Kopi af kvitterede regnskabsbilag vedrørende de tilskudsberettigede omkostninger

- En ansøgererklæring udformet efter Energistyrelsens anvisning
- En revisorerklæring udformet i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1371 af 9. december 2013 om revision af projektrengskaber for tilskud i henhold til bekendtgørelse om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser.

Regnskabsbilag, der anvendes som dokumentation for afholdte og betalte tilskudsberettigede omkostninger eller lægges til grund for regnskaber herover, skal af det udførende firma være påført oplysninger om følgende:

1. Hvilken virksomhed og hvilken adresse arbejdet vedrører
2. Hvilket arbejde der er udført i forhold til hvert støtteberettiget projekt
3. Fakturadato samt dokumentation for betalte af fakturaer
4. Start- og slutdato for arbejdet
5. Det udførende firmas CVR-nummer

Indeholder en regning både tilskudsberettigede og ikke-tilskudsberettigede arbejder, skal det fremgå, hvilke dele af regningen, der vedrører henholdsvis de tilskudsberettigede og de ikke-tilskudsberettigede arbejder.

Energistyrelsen kan altid forlange at få yderligere oplysninger og de originale bilag forevist. Som anført ovenfor er fristen for ansøgning om udbetaling af tilskud på to måneder efter projektets afslutning. Energistyrelsen kan forlænge fristen efter anmodning fra ansøger. Forlængelse kan dog kun ske, hvis projektet er påbegyndt.

Efter en skriftlig begrundet ansøgning fra tilskudsmodtageren kan Energistyrelsen tillade, at tilskud vedrørende omkostninger til udførte arbejder udbetales helt eller delvist, selv om ansøger ikke har gennemført projektet, som det var forudsat i tilsagnsskrivelsen. Ved vurderingen af anmodningen lægges vægt på, at projektet i det væsentlige er indeholdt i den oprindelige projektansøgning, at væsentlige dele af projektet er gennemført, eller at en fuldstændig gennemførelse ville være forbundet med betydelige vanskeligheder.

Når Energistyrelsen har modtaget og kontrolleret tilskudsmodtagerens ansøgning om udbetaling af tilskud, udbetales tilskuddet til tilskudsmodtagerens NemKonto. Såfremt tilskudsmodtageren skriftlig har anmodet om det, kan tilskuddet udbetales til et pengeinstitut, realkreditinstitut eller lignende.

Investeringen er ikke omfattet af muligheden for straksafskrivning.

Projektet skal være gennemført som beskrevet i tilsagnet, og der må kun være anvendt momsregistrerede virksomheder til udførelse eller levering af tilskudsberettigede arbejdsopgaver, ellers kan tilskuddet ikke udbetales.

Energistyrelsen kan fravige betingelsen om anvendelse af momsregistrerede virksomheder til udførelse eller levering af tilskudsberettigede arbejdsopgaver, når de er momsfritaget i henhold til lov om merværdiafgift (momsloven).

Ansøgning om udbetaling af tilskud skal være fyldestgørende og indeholde alle nødvendige informationer og dokumentation til brug for sagsbehandlingen, og skal underskrives af den, der kan tegne virksomheden.

Tilskuddet er skattepligtigt i udbetalingsåret.

F.5 Revisionsinstruks

Ansøgning om udbetaling af tilskud skal som nævnt ovenfor indeholde et projektrekskab med oplysninger om størrelsen af de afholdte og betalte tilskudsberettigede omkostninger m.v.

Projekter med udbetalinger over 500.000 kr. skal altid vedlægges en revisorerklæring. For projekter under 500.000 kan Energistyrelsen både i projektperioden og i forbindelse med kontrol af tilskud bestemme, at oplysningerne i regnskaberne bekræftes af en statsautoriseret eller registreret revisor, eller at regnskabet vedlægges en revisorerklæring i overensstemmelse med bekendtgørelse nr. 1371 af 9. december 2013 om revision af projektrekskaber for tilskud i henhold til bekendtgørelse om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser.

F.6 Kontrol

Energistyrelsen kan foretage regnskabsmæssig stikprøvekontrol af ansøgninger om udbetalinger og afsluttede sager om tilskud.

Enhver der modtager tilskud efter denne tilskudsordning er forpligtet til efter anmodning fra Energistyrelsen at afgive enhver oplysning, der har betydning for Energistyrelsens kontrol med, at de fastsatte vilkår overholdes.

Energistyrelsen har jf. § 12 i lov nr. 607 af 12. juni 2013 om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser med efterfølgende ændringer, til enhver tid mod behørig legitimation uden retskendelse adgang til lokaliteter, der ejes eller drives af en fysisk eller juridisk person, der har modtaget tilskud efter loven eller bekendtgørelsen om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser. På tilsvarende måde har Energistyrelsen adgang til regnskaber, forretningsbøger, papirer m.v., herunder også materiale, der opbevares i elektronisk form, for at tilvejebringe oplysninger til brug for løsning af opgaver i henhold til loven eller regler, der er fastsat i medfør af loven.

Den, der har modtaget tilsagn om tilskud, skal efter anmodning fra Energistyrelsen yde den fornødne hjælp ved kontrollens gennemførelse, og ovennævnte materiale skal udleveres eller indsendes til Energistyrelsen.

F.7 Tilsyn

Energistyrelsen foretager tilsyn af afsluttede sager.

F.8 Bortfald af tilskud

Energistyrelsen kan træffe afgørelse om, at tilsagn om tilskud bortfalder helt eller delvist og tilskuddet kan kræves helt eller delvist tilbagebetalt, hvis:

- Tilskudsmodtageren har givet urigtige eller vildledende oplysninger eller fortiet oplysninger af betydning for ansøgningen om tilsagn eller ansøgningen om udbetaling

- Projektet ikke er gennemført som forudsat i tilsagnet om tilskud, medmindre der er opnået tilladelse hertil
- Fristerne for projektets gennemførelse og indsendelse af udbetalingsansøgning, som er fastsat i tilsagnet, overskrides
- Der er indgået aftaler om arbejder eller leverancer m.v. eller påbegyndt arbejder eller gennemført indkøb m.v. vedrørende det tilskudsberettigede projekt, inden modtagelse af skriftligt tilsagn. Dette gælder dog ikke arbejder i forbindelse med udformning og dokumentation af tilskudsansøgning
- Tilskudsmodtageren ikke opfylder de for tilskuddet nærmere fastsatte vilkår
- Tilskudsmodtageren af en ratevis udbetaling af tilskud ikke opfylder de for ratevis udbetaling nærmere fastsatte vilkår
- Øvrige betingelser for tilsagnet eller udbetaling af tilskud ikke er opfyldt
- Tildeling af tilskuddet er i strid med Kommissionens forordning (EU) nr. 651/2014 af 17. juni 2014 (gruppefritagelsesforordningen) eller Kommissionens meddelelse om retningslinjer for statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi af 2014-2020 (miljørammebestemmelserne).
- For med tilsagn over 15 millioner Euro, hvor tilsagn og tilskud anmeldes til og godkendes særskilt af Kommissionen, hvis tilskudsmodtager påbegynder det tilskudsberettigede projekt før kommissionens godkendelse foreligger

Tilbagebetaling af tilskud skal ske senest 14 dage efter påkrav. Tilbagebetales det skyldige beløb ikke rettidigt, tillægges beløbet rente efter forfaldsdagen svarende til den rente, der er fastsat i § 5 i lov om renter ved forsinket betaling mv. Den tillagte rente udgør dog mindst 50 kr.

Hvis flere virksomheder har modtaget tilskud til et projekt, som virksomhederne gennemfører i fællesskab, hæfter virksomhederne solidarisk for krav om tilbagebetaling, jf. § 9, stk. 3 i lov nr. 607 af 12. juni 2013 om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser med efterfølgende ændringer.

F.9 Straf

Ifølge lovens (lov nr. 607 af 12. juni 2013 om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser med efterfølgende ændringer) kapitel 8 (straffebestemmelser) kan en person, som afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger af betydning for afgørelser, der træffes i henhold til loven og i øvrigt afgiver urigtige eller vildledende oplysninger eller fortier oplysninger, som den pågældende har pligt til at afgive i henhold til §§ 7, 11 og 12, stk. 2 eller undlader at yde kontrolmyndigheden den fornødne hjælp ved kontrollens gennemførelse efter § 12, stk. 2, kan personen straffes med bøde medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning.

Medmindre højere straf er forskyldt efter anden lovgivning, straffes med bøde den, der afgiver urigtige eller vildledende oplysninger i forbindelse med

- 1) ansøgning om tilskud, jf. § 11, stk. 2,
- 2) Energistyrelsens anmodning om afgivelse af yderligere oplysninger efter § 11, stk. 2, eller
- 3) ansøgning om udbetaling af tilskud, jf. § 22 i bekendtgørelse nr. 1395 af 2. december 2015 om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser.

Der kan pålægges selskaber m.v. (juridiske personer) strafansvar efter reglerne i straffelovens 5. kapitel.

F.10 Lov- og retsgrundlag

Ordningen bygger på følgende lov- og retsgrundlag:

Forordninger og henstilling:

- Kommissionens forordning (EF) Nr. 651/2014 af 17. juni 2014 om visse kategorier af støttes forenelighed med det indre marked i henhold til traktatens artikel 107 og 108 (Generel gruppefritagelsesforordning)
- Kommissionens meddelelse om retningslinjer om statsstøtte til miljøbeskyttelse og energi 2014-2020 af 28. juni 2014. (miljørammebestemmelserne)
- Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definitionen af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder.

Lov og bekendtgørelse

- Lov nr. 607 af 12. juni 2013 om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser med efterfølgende ændringer.
- Bekendtgørelse nr. 1395 af 2. december 2015 om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser.
- Bekendtgørelse nr. 1371 af 9. december 2013 om revision af projektregnskaber for tilskud i henhold til bekendtgørelse om tilskud til fremme af vedvarende energi i virksomheders produktionsprocesser.

BILAG 1: Energieffektivitet

For at sikre, at projektet er energieffektivt, skal flere forhold være analyseret og dokumenteret. Analyser og vurderinger kan med fordel være gennemført på et niveau, så en kvalificeret ekspert fx en registreret energisynskonsulent eller tilsvarende kan godkende de gennemførte analyser og konklusioner.

Virksomheder, der har implementeret et certificeret energiledelsessystem i henhold til ISO 50001 eller ISO 14001, vil ofte allerede have dokumentation for disse forhold.

De konkrete analyser og vurderinger vil afhænge af typen af vedvarende energianlæg, men bør som minimum indeholde følgende:

1. Kortlægning af energiforbruget.
2. Analyse af nuværende og fremtidig energi(brændsels)udnyttelse.
3. Vurdering af rentable energibesparelser i virksomhedens processer.
4. Energibevidst projektering af det vedvarende energianlæg.

I. Kortlægning af energiforbruget.

Kortlægning af energiforbruget er væsentligt af to årsager. For det første ydes der kun tilskud til anlæg, som står i rimelig forhold til virksomhedens procesenergiforbrug. For det andet er kortlægning af energiforbruget udgangspunktet for analyser og vurderinger af muligheder for energieffektiviseringer samt dimensionering af det nye vedvarende energianlæg.

Kortlægningen bør indeholde en opgørelse af energiforbrug på hovedanvendelser (væsentlige processer, rumvarme, varmt brugsvand m.v.). Ligeledes bør der foretages en opgørelse af energiforbrugets temperaturniveauer.

Søges der om tilskud til el-producerende vedvarende energianlæg, skal virksomhedens elforbrug opgøres. Elforbruget skal opgøres i el til procesformål og andet. Derudover skal elforbruget til proces opgøres med størrelse og variation over døgn, uge og år, og i udvalgte repræsentative timeværdier, så det planlagte vedvarende energianlæg kan dimensioneres i forhold til virksomhedens eget forbrug og at der ikke forventes produceret el til nettet. Opgørelsen i elforbruget gælder også for anlæg som producerer både varme og el.

II: Analyse af nuværende og fremtidig energi(brændsels)udnyttelse.

For vedvarende energi/fjernvarmeanlæg, der producerer damp, varme eller køling, skal den nuværende og fremtidige energiudnyttelse som minimum omfatte følgende forhold:

- Nuværende virkningsgrad [%], sommer og vinter
- Fremtidig virkningsgrad [%], sommer og vinter

For vedvarende energianlæg, der producerer el, skal den nuværende og fremtidige energiudnyttelse som minimum omfatte følgende forhold:

- Nuværende forbrug [%] af egenproduceret el, sommer og vinter
- Fremtidigt forbrug [%] af egenproduceret el, sommer og vinter

III. Vurdering af rentable energibesparelser i virksomhedens processer.

For at sikre, at et kommende vedvarende energianlæg ikke overdimensioneres eller anvender flere brændsler end nødvendigt, bør det vurderes, om der er væsentlige energisparepotentialer i virksomhedens processer. Der kan ydes tilskud til gennemførelse af disse i forbindelse med konverteringen. Har virksomheden allerede gennemgået/gennemført energibesparelser i processerne, kan dokumentation herfor vedlægges ansøgningsskemaet. Dette kan f.eks. være energisynsrapporter eller lignende.

Virksomheden skal mindst identificere og vurdere energibesparelser med en simpel tilbagebetalingstid på op til fire år.

Energibesparelser skal opgøres med forventet besparelse [kr./år og GJ/år], forventet investering [kr.] og deraf følgende simpel tilbagebetalingstid [år].

For vedvarende energiløsninger, der producerer damp, varme eller køling, skal besvarelsen af følgende spørgsmål som minimum indgå i vurderingen af energibesparelser:

- Kan der realiseres væsentlige og rentable energispareprojekter i virksomhedens processer?
- Er det undersøgt, om væsentlige kvalitets- og driftsparametre i virksomhedens processer kan ændres med henblik på at mindske energibehovet?
- Er det undersøgt, om der er mulighed for at anvende nye og mere energieffektive teknologier i væsentlige energiforbrugende processer og anlæg?
- Er det undersøgt, om der er mulighed for at øge varme/køling-genvinding i eller imellem processer?
- Er det undersøgt, om der er mulighed for at forbedre eksisterende varme/køling-genvindingsanlæg i processer?
- Er det undersøgt, om varmepumpeløsninger kan udnytte overskuds/genvunden varme til procesvarmeformål?

For vedvarende energianlæg, der producerer el, skal besvarelsen af følgende spørgsmål som minimum indgå i vurderingen af energibesparelser:

- Kan der realiseres væsentlige og rentable elspareprojekter i virksomhedens processer?
- Er det undersøgt, om der er mulighed for at omlægge elradiatorer eller elopvarmede varmeblæser i for eksempel ventilationsanlæg til vandbåren varmeforsyning?

IV. Energibevidst projektering af det vedvarende energianlæg

Energibevidst projektering er projektering, der inddrager en reduktion af energiforbruget gennem behovsanalyser og optimering af anlæggets totaløkonomi. Energibevidst projektering er en hjælp til virksomheder, leverandører og rådgivere til at projektere anlæg med effektiv udnyttelse af energien og med lavest mulige totalomkostninger.

Energibevidst projektering går i hovedtræk ud på:

- At afdække det grundlæggende behov for energitjeneste og tilpasse anlægget til dette
- At opstille alternative, energieffektive løsninger gennem projektets faser og vælge mellem disse ud fra deres totaløkonomi (de samlede investerings- og driftsomkostninger)
- At sikre at også totalleverandører og underleverandører arbejder energibevidst
- At kvalitetssikre den energibevidste indsats gennem energigranskning

- At tilpasse den ekstra indsats for energieffektivisering efter værdien af de mulige besparelser

Den registrerede energisynskonsulent kan foretage en energigranskning af det ansøgte anlæg, f.eks. som angivet i Skema 1 og 2 i bilag 11 til Foreningen af Rådgivende Ingeniørers metodebeskrivelse af energibevidst projektering, august 2001, som tillige med vejledning og øvrigt informationsmateriale om energibevidst projektering kan findes på hjemmesiden www.energiledelse.com.

I det efterfølgende behandles de forskellige vedvarende energianlæg kort. For en uddybende beskrivelse henvises til Energistyrelsens vejledning for energisyn, som findes på Energistyrelsens hjemmeside www.ens.dk/ve-proces.

IV.1 Konvertering fra fossile brændsler til biomasse (fugtigt biobrændsel)

Ved konvertering fra fossile brændsler som fx kul, olie eller naturgas til et fugtigt fast biomassebrændsel som fx halm eller træflis bør anlægget som udgangspunkt opbygges med economiser, scrubber, LUFO og iltmåler. Følgeforbrug af energi (primært elektricitet) til fx sugetræksblæsere, fødevandspumper, fødebånd og brænderblæsere bør være projekteret så energieffektivt som muligt. Da fugtigt fast biobrændsel indeholder store mængder vand, som afsættes i røggassen og kondenserer ved afkøling, bør der indgå overvejelser om, hvordan denne kondensatvarme kan udnyttes. Kan den udnyttes i virksomhedens proces eller evt. i virksomhedens rumvarme eller som fjernvarme der sendes ud fra virksomheden til et fjernvarmenet, enten direkte eller evt. ved at blive opvarmet med en varmepumpe.

Endelig er det vigtigt, at kedlens størrelse er tilpasset formålet. Dette er ofte især aktuelt at overveje i forbindelse med ombygning af en eksisterende kedel. Ved konvertering til fugtigt biobrændsel vil røggasflowet typisk øges væsentligt. Kedlens størrelse vurderes ud fra trykfaldet over denne, som bør være så lille som muligt.

IV.2 Konvertering fra fossile brændsler til biomasse (tørt biobrændsel)

Ved konvertering fra fossile brændsler som fx kul, olie eller naturgas til et tørt, fast biomassebrændsel som fx træpiller bør anlægget som udgangspunkt opbygges med economiser, LUFO og iltmåler. Følgeforbrug af energi (primært elektricitet) til fx sugetræksblæsere, fødevandspumper, fødebånd og brænderblæsere bør være projekteret så energieffektivt som muligt. Selvom tørt, fast biobrændsel ikke indeholder store mængder vand, bør det alligevel undersøges, om det er muligt at opsamle og udnytte kondenseringsenergien i røggassen. Kan den udnyttes i virksomhedens proces eller evt. i virksomhedens rumvarme eller som fjernvarme, der sendes ud fra virksomheden til et fjernvarmenet, enten direkte eller evt. ved at blive opvarmet med en varmepumpe.

IV.3 Konvertering fra fossile brændsler til fjernvarme

Er temperaturniveauet i virksomhedens processer på et niveau der passer til fjernvarme og ligger virksomheden inden for en rimelig afstand til et fjernvarmenet, hvor der er eller kan skabes kapacitet til virksomhedens procesenergiforbrug, er fjernvarme ofte en god løsning.

Inden projektet analyseres nærmere, bør man derfor drøfte muligheden for at få leveret fjernvarme med det lokale fjernvarmeselskab.

Når der konverteres til fjernvarme skal man være opmærksom på, om varmebladen i produktionsprocessen er tilstrækkelig. Et kedelanlæg baseret på fossilt brændsel har ofte en højere

freløbstemperatur end fjernvarmen. Derfor er det nødvendigt, at analysere om produktionsprocessen kan tilpasses den nye, lavere temperatur gennem energieffektiviseringer, eller om det er nødvendigt at ændre (øge) produktionsapparatet (varmefladen).

I forbindelse med konvertering af procesenergi til fjernvarme gives der tilskud til de nødvendige udgifter til konvertering herunder

- Fjernvarme-unit og andre installationer, der er nødvendige for at udnytte fjernvarme til proces
- Tilpasning af produktionsapparat
- Udgifter til tilslutning (f.eks. rørføring, tilslutningsafgift og investeringsbidrag)
- Der gives kun tilskud til udgifter, der vedrører procesenergi. Hvis der i forbindelse med projektet også indgår fjernvarmeudbygning til rumvarme, skal udgifter til procesvarme kunne udskilles. Tilskuddet gives forholdsmæssigt i forhold til, hvor stor en del af anlægget, der dækker proces og det er et krav, at konverteringen først og fremmest er fjernvarme til proces

IV.4 Konvertering fra fossile brændsler til elproducerende vedvarende energianlæg

Ved konvertering til el-producerende vedvarende energianlæg (f.eks. vindmøller, solceller, kraftvarme baseret på biogas eller biomasse) er det afgørende, at anlæggets elproduktion står i rimelig forhold til virksomhedens forbrug af elektricitet til procesformål. Det betyder, at der skal udarbejdes en elforbrugsprofil for procesenergien over døgn, ugen og året. Profilen skal baseres på timeværdier. Tilsvarende skal der udarbejdes en produktionsprofil for det elproducerende vedvarende energianlæg og de to profiler skal passe sammen.

For kraftvarme anlæg betyder det, at elproduktionskapaciteten skal dimensioneres efter virksomhedens elforbrug. For vindmøller og solceller betyder det, at anlæggenes forventede maksimale timeproduktion skal matche elforbruget. Da vindmøller og solcellers produktion ikke er ens over året, skal der også tages højde for, at virksomheden har et forbrug der matcher over året. Det betyder f.eks. at hvis virksomheden ønsker at installere et solcelleanlæg, skal det være dimensioneres efter virksomhedens forbrug af elektricitet om sommeren, hvor solcelles anlægget har sin maksimale produktion. Når anlægget dimensioneres er det således ikke tilstrækkeligt, at se på årsværdier.

De elproducerende anlæg skal installeres på forbrugsstedet og være installeret i virksomhedens egen elinstallation. Hermed er nogle af betingelserne for at vælge nettoafregning for anlægget opfyldt. De præcise regler herfor er beskrevet i bekendtgørelse for nettoafregning (Bekendtgørelse nr. 1068 af 16. november 2012 om nettoafregning for egenproducenter af elektricitet med senere ændringer), men ud over de to nævnte betingelser gælder bl.a. også at anlægget skal være 100 pct. ejet af virksomheden og være af en vis størrelse.

Anlæg der producerer miljøvenlig elektricitet, har mulighed for at få et pristillæg til elproduktionen. Vælger virksomheden, at søge modtage tilskud til anlægget gennem VE til proces ordningen, fraskrive virksomheden sig retten til at modtage pristillæg for miljøvenlig elproduktion. Dette gælder i hele anlæggets levetid og vil blive anmeldt til Energinet.dk.

BILAG 2: EU definition af virksomheders størrelse

Bilag 2: skal hentes separat via linket:

http://www.ens.dk/sites/ens.dk/files/forbrug-besparelser/indsats-virksomheder/kommissionens_brugervejledning_smaa_og_mellemstore_virksomheder_.pdf

Bilaget er Kommissionens henstilling af 6. maj 2003 om definition af mikrovirksomheder, små og mellemstore virksomheder, EU-Tidende 2003, nr. L 124, s. 36.

BILAG 3: Prissætning af brændselspriser for individuelle ansøgninger

Priserne for brændsel kan have indflydelse på tilsagnets størrelse. Derfor skal ansøger være opmærksom på, at prisen på det fossile brændsel kan opgøres ud fra følgende metoder:

- En forward enhed-pris inkl. skatter og afgifter fratrukket evt. godtgørelse og moms, hvor prisen på tilbuddet er et dokumenteret tilbud på en 1-årig forward kontrakt, hvor prisen skal gælde fra ansøgningstidspunktet.
- Den seneste afgiftsfrie enhedspris inkl. skatter fratrukket evt. godtgørelse og moms, som fremgår af faktura fra energiselskabet. Denne mulighed eksisterer især for store energikunder, som har en aftale med deres energiselskab, der indebærer, at de pågældende kunder ikke skal afregne afgifter og godtgørelse via deres momsregnskab men derimod kan betale den reelle brændselspris hos energiselskabet.
- Den beregnede enhedspris inkl. skatter og afgifter fratrukket evt. godtgørelse og moms for det seneste (regnskabs-)år. Oplysningerne kan i visse tilfælde basere sig på oplysningerne i virksomhedernes årsrapport.

Prisen på VE brændsel kan opgøres ud fra følgende metoder:

- Markedsprisen som ansøgeren ville kunne opnå ved at sælge VE-brændslet, som ansøgeren ejer – typisk halm eller flis. Markedsprisen skal kunne dokumenteres ved et købstilbud.
- Omkostningerne ved at hente VE-brændslet ind fra mark eller skov (beregning).
- Omkostningerne ved at købe VE-brændslet eksternt. Købsprisen skal dokumenteres ved et tilbud.

For at udregne den samlede årlige brændselsomkostning skal ovenstående enhedspris multipliceres med brændselsmængden som anvendes til virksomhedens procesenergi.